

SPROG LÆREREN

---- Medlemsblad nr. 1 · Marts 2021 ----

TEMA: KROP OG SPROG

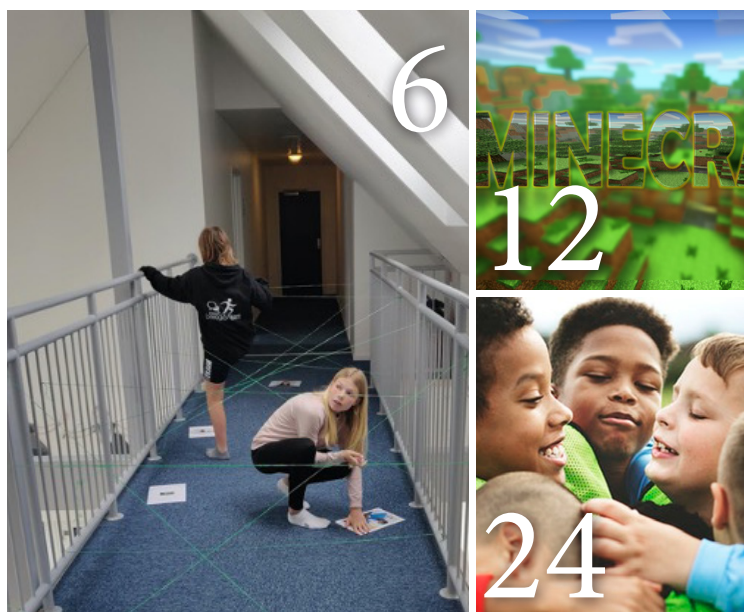
"SÅ BRUG DOG KROPPEN"
SIDE 6

LEG OG BEVÆGELSE I TYSKUNDERVISNINGEN
SIDE 12

MIT ANDET JEG
SIDE 16

7 IDÉER TIL BEVÆGELSE I SPROGUNDERVISNINGEN
SIDE 20

SPROG

SPROGLÆREREN · 1/2021

INDHOLD

Formanden har ordet	3
Redaktørkommentar: Et kapløb med tiden	4

Temaartikler:

"Så brug dog kroppen" - om læring i bevægelse	6
Leg og bevægelse i tyskundervisningen	12
Mit andet jeg	16
7 idéer til bevægelse i sprogundervisningen	20

Sprog- og kulturundervisning:

Minecraft: Everything without the teacher	24

Faglige begivenheder:

Fransklærernes dag 2022	10
Sproglærerforeningens sprogkonference	14
NCFF-konference om strategier	18
Sproglærerforeningens generalforsamling	29

Anmeldelser	28
Mindeord	30

Praksissider:

Fransk praksisside	32
Tysk praksisside	34
Engelsk praksisside	36

REDAKTION:

Ansvarshavende redaktør: Caroline Arp

Vesterbrogade 95, 4. th.

1620 København V

Telefon: 28 34 98 37

caro.arp@gmail.com

Tekster til Sproglæreren mailles til ansvarshavende redaktør.

Foto sendes som jpg- eller tiff-filer. (300 dpi)

Annoncebestilling og korrektur: Leon Aktor

Halvtolv 19 st. th., 1436 København K

Telefon: 21 22 58 14

leon.aktor46@gmail.com

Sats, layout og tryk:

Jyderup Bogtryk/Offset

Nyvej 11 A st., 4450 Jyderup

Telefon: 59 27 62 18

maz@xprofil.dk

KOPIERING MED ANGIVELSE

AF KILDE EFTER COPYDAN REGLER

ISSN 0108-6154

SPROGLÆREREN er meddelelsesblad for Sproglærerforeningen

og henvender sig til lærere i fremmedsprogsundervisningen inden for alle skoleformer.

Udgiver er Sproglærerforeningen

- Landsforeningen af sproglærere i Danmark.

Artikler i Sproglæreren giver ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdninger.

SPROGLÆRERFORENINGEN

Formand: Rita Mogensen

Karsholtevej 22, 4293 Dianalund

Telefon: 30 27 40 91

formand@sproglærerforeningen.dk

tager sig af nye medlemmer, ændringer, evt.

udmeldelse, andre henvendelser om

Sproglærerforeningen.

Medlemskontingent 2021

Skoler og institutioner kr. 750,-

Personligt medlemskab kr. 425,-

Stud. kr. 200,-. Pens. kr. 300,-

Udlandsmedlemmer: Kontingent + porto (inkl. bladet)

CVR-SE nr. 86340712

UDGIVELSESPLAN:

Deadline :	Tema:	Udkommer:
Blad nr. 2 - 2021		
Fredag d. 9. april	Motivation	Uge 22
Blad nr. 3 - 2021		
Fredag d. 30. juli	Kultur i undervisningen	Uge 40
Blad nr. 4 - 2021		
Fredag d. 15. okt.	Sprog nu og i fremtiden	Uge 50
Blad nr. 1 - 2022		
Fredag d. 7. januar	Funktionel grammatik	Uge 11

Formanden har ordet

Vi har taget hul på et nyt år - 2021!

Det blev en lidt trist begyndelse på 2021 med lockdown og hjemmeundervisning. I skrivende stund (medio januar) ved vi endnu ikke, hvor lang tid det varer, men vi er nok nødt til at indstille os på restriktioner et godt stykke tid endnu, hvilket naturligvis har konsekvenser for foreningens arbejde.

Lærerne gør et godt stykke arbejde med at afvikle online undervisning og finde på nye måder at undervise på. Der er dog vidt forskellige forudsætninger for at gøre dette i fremmedsprog. Nogle skoler (de fleste?) kører med normalt skema, hvorimod andre har nødundervisning, hvor der ikke undervises i tysk og fransk og måske heller ikke i engelsk. Det er også et problem for lærerne at få trænet elevernes mundtlige færdigheder online. En del elever tør ikke sige noget, når hele klassen er samlet, og hvis de har par-/gruppearbejde, taler de måske ikke på fremmedsproget. Dette medfører, at elevernes mundtlige fremmedsprog bliver lidt rustent. Det er straks lettere at undervise i skriftligt fremmedsprog, hvor eleverne kan aflevere deres opgaver, og læreren kan give skriftlig feedback.

Vi skal dog huske på, at eleverne har haft elever skal have fremmedsprogene i mange år, så det er trods alt en mindre brøkdel af undervisningen, de i værste fald kommer til at mangle. Det burde være muligt at indhente det forsømt ved en fælles indsats mellem lærere og elever, når den fysiske tilstedeværelse kommer igen. Alle vil nok være glade for at vende tilbage til den normale undervisning og være parate til at yde lidt ekstra for at indhente det, de mangler. På baggrund af dette er Sproglærerforeningen imod at indføre sommerskole, som nogle foreslår.

Sprogkonferencen

Sproglærerforeningen bliver nødt til at tilføje endnu et kapitel til føljetonen om den årlige sprogkonference. På baggrund af den nuværende situation ser vi os nødsaget til at udsætte konferencen endnu en gang. Vi tror ikke, at alle deltagere får lov til at tage til en konference den 18. marts, selv om skolerne skulle være åbnet igen på dette tidspunkt.

Vi satser på at flytte konferencen til ultimo august eller primo september. Der er endnu ikke truffet endelig aftale med instruktører og kursussted. Når vi kender det endelige tidspunkt, skriver vi det på hjemmesiden sproglærerforeningen.dk samt på FaceBook og folkeskolen.dk.

Generalforsamlingen

Generalforsamlingen afholdes som tidligere meddelt den 18. marts 2021 kl. 17. Det kommer dog til at foregå online. Dagsordenen er ifølge vedtægterne, som I finder på sproglærerforeningen.dk. Vær opmærksom på, at deltagelse kræver tilmelding til undertegnede på formand@sproglærerforeningen.dk. Umiddelbart før generalforsamlingen udsendes beretninger, regnskab og budget samt et link til at deltage i generalforsamlingen. Deltagelse kræver, at man er personligt medlem og har betalt kontingent. Sidste års generalforsamling blev efter udsættelse afholdt elektronisk. Det gik så godt, at vi har valgt at gennemføre den på samme måde i år.

Fokus på sprogagene

Der er en spirende interesse for sprogagene i Folketinget. Således har Undervisningsministeriet på opfordring af Dansk Folkeparti udarbejdet en oversigt over status quo. I november spurgte Jens Rohde fra De Radikale ind til tyskfagets stilling, og her i januar har avisen Altinget fokus på tyskfaget. Avisen har bl.a. spurgt NCCF (Det Nationale Center for Fremmedsprog), hvordan det står til. NCCF har lavet flere undersøgelser til belyst af emnet. Der er behov for faglig, sproglig og didaktisk opkvalificering. En tredjedel af de adspurgte tysklærere oplever, at de i høj eller meget høj grad har brug for at opgradere egne tysksproglige kompetencer. En årsag kan være, at sproget ikke holdes ved lige på et særligt avanceret niveau. En anden, at tysklærerruddannelsen – ligesom for de andre sprogs vedkommende – kun er normeret til 30 ECTS point, og at den studerendes egen sprogfærdighed fylder relativt lidt her. Det samme gør sig gældende på ungdomsuddannelserne.

Af RITA MOGENSEN
formand,
Sproglærerforeningen

En undersøgelse blandt eleverne i 9. kl. og på ungdomsuddannelserne viser, at motivationen for at lære tysk er lav. Eleverne forstår grundlæggende ikke fremmedsprogenes relevans udover engelsk. Undersøgelser viser desuden, at vi står over for en massiv mangel på tysklærere på alle niveauer. Hvad kan man så gøre ved det? Der er nok ikke nogen lette løsninger. Det er en diskussion, vi har haft gennem mange år. I artiklen i Altinget foreslås det, at man kan inddrage tysk i flere tværfaglige forløb og på den måde vise eleverne, at de kan bruge tysk til at få interessant viden. Dette kræver dog flere lærere med et tilstrækkeligt højt sprogligt niveau.

I Tønder Kommune er der forsøg med tysk fra første klasse, og andre kommuner har forsøg med tysk/fransk fra 3. kl. Det kan måske også hjælpe på motivationen. Derudover vil det være motiverende at komme til et tysktalende land. For eleverne i 9. kl. var motivationen for at lære tysk især, at de havde været i et tysktalende land. Det er Sproglærerforeningens politik, at alle elever skal tilbydes tysk og fransk så tidligt som muligt i skoleforløbet, samt at de tilbydes både tysk og fransk. Det er motiverende for eleverne selv at kunne vælge det sprog, de ønsker.

Jeg vil opfordre alle jer, der har gode ideer til, hvordan man motiverer sine elever til – udover det obligatoriske engelsk – at vælge fremmedsprog på ungdomsuddannelserne til at skrive til Sproglærerforeningen, så vi kan dele jeres erfaringer.

Rita Mogensen
Formand for Sproglærerforeningen

Redaktørkommentar

ET KAPLØB MED TIDEN

I blad nr. 2/2020 med temaet *Så snak dog! om mundtlighed* i sprogundervisningen var overskriften på min redaktørkommentar *Et ironisk tema i en umulig tid*. Jeg kunne gentage den rubrik i dette nummer med temaet *Krop og sprog om bevægelse i sprogundervisningen*, som er udviklet under endnu en coronalockdown. Men jeg vælger at se helt bort fra min krumme nakke, min skærmhovedpine og det faktum, at jeg ikke har haft kridtstøv på fingrene i to måneder. Så i dette nummer vil vi se fremad og forsøge at inspirere til, hvordan man kan indtænke bevægelse i en helt normal, coronafri undervisningssituation.

Kan I huske dengang, I som purunge og nybagte lærere observerede jeres ældre kolleger og tænkte, at deres nej-hat var groet fast i det stride, grå hår, og at de måske ville være lidt mere fleksible, hvis kaffekoppen ikke var limet fast til deres håndflader? Den slags lærer, som højlydt proklamerer: "Og hvornår skulle jeg så finde tid til det?" midt i foredraget om 21st century skills med en ekspert i lidt for stramme bukser. Og den slags lærer, som til alle forslag om cooperative learning-aktiviteter svarer: "Men det kan man jo ikke, når man har sådan en som Jonas" eller et fnysende: "Har du mødt min 8. klasse?". I kender godt typen. Lad os kalde hende Grethe. Hende er jeg ved at blive, og jeg skammer mig ikke engang over det.

Der var engang, hvor jeg havde alle mulige idéer og tanker om, hvordan jeg var den bedst mulige lærer, og hvordan børnene kunne lære mest muligt på bare 45 minutter. Jeg var åben for input, og jeg syntes, at nye forskningsresultater var spændende, og at Ministeriets justeringer var til det bedre. Jeg var idealist, måske lidt naiv. Og hende er jeg jo egentlig stadigvæk, men nu har jeg bare et nuanceret billede, nogle erfaringer og en lidt anden viden.

- Jeg ved, at skoledagen er for lang.
- Jeg ved, at der er for mange lektioner og for få reelle pauser.
- Jeg ved, at 25 børn og en voksen på 30 kvadratmeter er for meget.
- Jeg ved, at vores sydvendte lokaler er for varme om sommeren og for kolde om vinteren.
- Jeg ved, at vores skole rummer over 1000 børn, og at der er for få ekstralokaler til bevægelse.
- Jeg ved, at min årsplan er for ambitiøs og mine forventninger til eleverne tårnhøje.
- Jeg ved, at jeg skal huske at samle telefoner ind, føre protokol, tænde skærmen halvandet minut i god tid, sige tingene to gange til Ibrahim og fire gange til Rosa, skrive planen på tavlen, læse opgaven højt for ordblinde Mathias og sikre mig, at snakkebordet kun snakker om opgaven og ikke om Tiktok og dobbeltflikflak med skrue.
- Jeg ved også, at jeg skal stoppe lektionen 4 minutter før, så vi kan få luftet ud, og børnene kan gribe en snack til pausen.
- Jeg ved, at jeg skal huske at printe i min pause, fordi jeg ikke har nogen huller i skemaet i dag, og der var ikke mere blæk i printerpatronen i går eftermiddags.
- Og jeg ved også, at jeg er gårdvagt i det store, og at jeg i dag ikke får tid til at skrive den lovede udtalelse til ledelsen eller at hakke læringsmål af i MinUddannelse.

Så når man ved alt dette og skal huske så meget (helt uden at nævne timens faglige indhold og de didaktiske overvejelser, jeg har gjort mig i min sparsomme forberedelsestid), så er bægret ved at være fyldt op.

Og så kommer der indimellem en melding, fx en ministeriel udmelding eller 'bare' et inspirationsoplæg til en pædagogisk eftermiddag på lærerværelset med en ekspert i lidt for stramme bukser, som siger, at eleverne skal bevæge sig i 45 minutter i løbet af skoledagen. Når så eksperten logisk nok siger, at det ikke betyder flere pauser med løbture om fodboldbanen, men at det skal tænkes ind i timens faglige indhold... Når han siger, at bevægelse skal være meningsfuld i forhold til undervisningen og understøtte lektionens faglige læringsmål... Og når der så bliver foreslået stjerneløb med 12 poster, der forud for timen er fordelt på skolens areal, eller et bevægelsesspil med 10 laminerede brikker til hver af de 25 elever... Ja, så kan jeg mærke mavesyren brænde i halsen og høre mig selv med Grethe-stemme sige: "Og hvornår skulle jeg så finde tid til det?"

Min pointe er ikke, at bevægelse ikke er super vigtigt, eller at eksperten i de stramme bukser ikke har ret.

Min pointe er, at vi gør det så godt, vi kan i det kapløb af en hverdag, vi befinder os i. Nogle uger er der tid til at laminere og lægge poster ud, andre gange bliver det til en 'meningsløs' løberunde om fodboldbanen. Begge dele er okay.

Når nu du giver dig til at læse i dette blad, kommer du til at møde mange idéer til, hvordan du kan inkorporere krop og bevægelse i din undervisning. Nogle er udeaktiviteter, andre indeaktiviteter. Noget kræver plads, andet kan laves stående bag ved elevernes egne stole. Nogle aktiviteter kræver en del forberedelse og planlægning, andre næsten ingen. Der vil være øvelser, som kan bruges direkte i din undervisning, andre kan virke omfattende og umulige på netop din skole. Formålet med dette blad er at inspirere og udvide dit faglige repertoire. Hvis du undervejs får en Grethe-lignende følelse, skal du minde dig selv om, at du gør det så godt, du kan, under de forudsætninger, du har i din dagligdag. Så læg Grethe på hylden, inden du giver dig til at læse.

God læselyst

Caroline "Grethe" Arp, redaktør

Af CAROLINE ARP, ansvarshavende redaktør for Sproglæreren, fransk- og engelsklærer på Lindevangskolen, Frederiksberg

”SÅ BRUG DOG KROPPEN!”

– om læring i bevægelse

Fra idræt til fremmedsprog

“Så brug dog kroppen!”, råbte min fodboldtræner, Peter, tit til mig i min kortvarige karriere som U11-forsvarsspiller. Bevares, en forsvarsspiller, der ikke bryder sig om at gå ind i en fysisk kamp, bliver nok aldrig en god fodboldspiller, hvorfor jeg også skiftede til bordtennis. Men også i sportsgrene som bordtennis, hvor de fleste hobbyspillere kun bruger underarmen og håndleddet, skal man bruge hele kroppen for at spille spillet bedst muligt og få mest energi i bolden. Efterhånden som man tilegner sig forskellige færdigheder, begynder man at lære om vinkler – både i forhold til positionering og i forhold til boldens svæv og skru. ”Ja, ja” tænker du nok, ”men hvad har det med sprog at gøre?” Der er faktisk to elementer, jeg gerne vil overføre her fra sportslejligheden. Det første, som jeg vil tage med herfra, er læringsprocessen:

1. Spillerne spiller bordtennis ud fra deres forforståelse og forudsætninger (praksis).
2. Træneren retter og tilføjer teknisk viden i udførelsen af et slag (teori).
3. Spillerne øver sig i at tilegne sig rettelser som en naturlig tilgang til slaget (praksis).
4. Træneren tilføjer en rettelse, f.eks. til benarbejdet (teori).
5. Spillerne øver sig i at integrere rettelserne i deres spil (praksis).
6. Eleverne taler ud fra deres forforståelse og forudsætninger (praksis).
7. Læreren retter og tilføjer viden om et sprogligt fænomen (teori).
8. Eleverne øver sig i at tilegne sig rettelser og ny viden som en naturlig tilgang til sproget (praksis).
9. Læreren tilføjer rettelser og ny viden om et andet sprogligt fænomen (teori).
10. Eleverne øver sig i at integrere både rettelser og ny viden om fænomener i deres sprog (praksis).

Et konkret eksempel kunne være:

- 1) en elev, der i tysk bruger bestemte kendeord efter navneordets køn, men konsekvent i nominativ.
- 2) Læreren sætter eleven ind i sammenhængen mellem sætningsled og kasusvalg.
- 3) Eleven øver sig i at anvende den nye viden.
- 4) Læreren tilføjer siden ny viden om bøjning af personlige stedord.
- 5) Eleven trækker på viden om sammenhængen mellem sætningsled og kasusvalg og øver sig i at integrere begge rettelser i sin fremmedsprogstilegnelse.

Det andet element fra sportslejligheden er ideen om at bruge hele kroppen for at mestre en disciplin. En ting er, hvad man lærer i en træningsøvelse, noget andet er at bruge det i kampens hede. Derfor er det vigtigt at lære med hele kroppen – ikke kun med hovedet. I såvel bordtennis som fri tale har man ikke tid til at tænke og analysere, inden tale/handling kræves. Derfor er det vigtigt at læringen manifesterer sig i hele kroppen, og at kroppen bliver en hjælp, når der skal gøres brug af fri tale. Målet er dermed at gøre fremmedsprogstilegnelsen lige så naturlig, som at ramme en bordtennisbold.

Erfaring i felten

Den ‘naturlighed’ i fremmedsprogsundervisningen var ikke at finde, da jeg fik mit første faste job som tysklærer i en 10. klasse. Eleverne kom fra mange forskellige skoler og havde derfor mange forskellige erfaringer med tyskundervisning. Desværre var der én ting, som alle havde tilfælles – en opfattelse af, at tyskfaget er tørt og kedeligt. Det næste, der slog mig, var, at det altid var de samme to til fire elever ud af 27, som markerede i undervisningen. Eleverne beskrev selv, at de ikke havde lyst til at række hånden op, fordi de var bange for, hvad deres klassekammerater skulle tænke. De var bange for at lyde dumme, blive grinet af eller svare forkert.

Af
JACOB NØRREGAARD,
Leder og stifter af
Sprog&Sport
Cand.Scient Idræt&Sund-
hed med tilvalg i tysk
Speciale i aktiv sprogti-
legelse

og
KASPER RYBERG,
kommunikations-
ansvarlig hos Camp
Sprog&Sport

I løbet af min bachelor i idræt havde jeg adskillige fag, hvori indgik didaktik, læring og innovation. På baggrund af mine observationer i min tyskundervisning og min viden fra idrætsstudiet besluttede jeg mig for at prøve at nytænke tyskundervisningen ved at bruge idræt og sport som et didaktisk redskab. Det er mit indtryk, at mange lærere og undervisere, som har forsøgt sig med at implementere bevægelse i undervisningen, kan nikke genkendende til, at der er visse udfordringer i den forbindelse.

Når jeg tænker tilbage på første gang, jeg ville bruge bevægelse i undervisningen, var det en temmelig kaotisk oplevelse. Det var to år før min fastansættelse. Jeg var vikar i en sød 5. klasse, og jeg ville lige afprøve en aktivitet og gik derfor udenfor med eleverne. Så snart vi kom udenfor, begyndte en dreng at slå en anden i hovedet med en skovl, to piger løb over mod gyngerne, og resten af eleverne snakkede på livet løs. Siden dengang har jeg brugt lang tid på at studere, hvorfor forskellige udfordringer opstår, og hvordan man kan komme dem i forkøbet. I denne situation havde jeg ikke forberedt mig på, at vi gik fra ét undervisningsrum til et andet. Eleverne associerede ikke undervisningsrummet med et undervisningsrum og var derfor heller ikke indstillet på at modtage undervisning.

Sprog&Sport

Den ny skolereform trådte i kraft året før, jeg blev fastansat. Stort set alle mine kolleger havde gjort sig erfaringer med brug af bevægelse i løbet af skoledagen. Så hvad kunne Sprog&Sport egentlig komme med som nyt?

Man kan anvende bevægelse i sprogundervisningen på forskellige måder. I mange klasserum blev eleverne bedt om at være fysisk aktive, mens de lavede noget fagligt uden nogen forbindelse mellem det faglige og den fysiske aktivitet. Et (karikeret men dog realistisk) eksempel kunne være, at læreren bad eleverne lave squats, mens de sagde ugedagene på tysk. Jeg vil ikke negligere den effekt, fysisk aktivitet har i denne læringssituation. Når fysisk aktivitet bruges i en

læringssituation, øges de kognitive processer, men for at opnå det fulde potentiale af bevægelse og fysisk aktivitet i undervisningen, mangler der dog stadig fokus på ét element – deltagelsesglæde.

*Fællesbillede på Camp Sprog&Sport 2019 i Herlev
38 elever i alderen 9-12 år, som valgte at bruge deres sommerferie
på at lære engelsk eller tysk gennem sport og bevægelse.*

Aktivitetsformål og fagligt formål

Alle læringsaktiviteter fra Sprog&Sport har det, vi kalder et fagligt formål og et aktivitetsformål. Det faglige formål er det, som vi ønsker, at vores elever skal lære. Det kunne fx være korrekt brug af which/who i engelsk. Aktivitetsformål kunne være 'undgå at blive fanget'. De to formål danner tilsammen rammen for aktiviteten. Ved at have fokus på deltagelsesglæde, dvs. fokus på at aktiviteten faktisk er underholdende, motiverer man elevernes læring, idet det faglige formål bliver 'en del af spillet' så at sige.

FORTSÆTTES >>>

De færreste elever ville rejse sig op i frikvarteret og sige: "Hey alle sammen, skulle vi ikke rejse os op ved siden af vores borde og lave squats?" Derimod ser man ofte, hvordan børn i de mindre klasser kan finde på at lave fangeleg eller andre legende aktiviteter i frikvarteret. Vi bruger glæden ved aktiviteterne til at skabe glæde ved læringen. På den måde øger vi ikke kun koncentrationen og de kognitive processer, vi skaber også en glæde og lyst til at lære, hvilket ofte mangler i især tyskfaget. Eleverne har ikke fokus på den læringsproces (det faglige formål), som foregår i aktiviteten. De har fokus på aktivitetsformålet. Det betyder, at vi som undervisere kan terpe fx remser, gloser eller skemaer, uden at eleverne mister koncentrationen og/eller bliver demotiveret.

En anden betydelig forskel mellem sprogaktiviteterne fra Sprog&Sport og de fleste andre læringsaktiviteter er, at aktiviteterne fra Sprog&Sport ikke kun er udviklet ud fra idéen om, at bevægelse fremmer (sprog)læring. Der er nemlig mange ting, som man er nødt til at tage højde for, når man beskæftiger sig med aktiv læring indenfor sprogtilegnelse. Det var gennem mit tværfaglige studie, at jeg blev opmærksom på flere af de komplikationer og synergier, der kan opstå, når sprog og sport kombineres. Det videnskabeligt dokumenterede fænomen, fremmedsprogsangst var et af de mest betydningsfulde elementer i denne sammenhæng.

Fremmedsprogsangst i sprogaktiviteter

Selvom fremmedsprogsangst er et betydeligt problem for mange elever (Horwitz et al., 1986), er der ikke meget fokus på problemet. I mit speciale undersøgte jeg netop sprogaktiviteters indvirkning på fremmedsprogsangst. Undersøgelsen viste et klart billede af, at sprogaktiviteter kan begrænse fremmedsprogsangst. Hvorvidt sprogaktiviteterne øger, begrænser eller er irrelevante i forhold til fremmedsprogsangst afhænger både af aktivitetens udformning og af faciliteterne af aktiviteten.

I forbindelse med reduktion af fremmedsprogsangst er grupper et vigtigt element – både antallet af grupper og antallet af deltagere i hver gruppe. Det har stor betydning, om deltageren står som den eneste og snakker, eller om der er flere, som snakker samtidig, da der er en tryk i, at andre står i samme position. Derfor er det en fordel, hvis der er mere end én gruppe. I forhold til antal personer per gruppe, skal man bestrebe sig på, at en elev taler foran højst 5-6 andre. Jo flere deltagere, der lytter og dermed kan høre fejl, jo mere angstprovokerende er det for den, der taler.

Mange sprogaktiviteter indeholder et konkurrenceelement. Dette konkurrenceelement kan være deltagerne imellem, deltagerne i samarbejde mod tiden eller noget helt tredje. Men fælles for det hele er, at konkurrenceelementet både kan øge og reducere fremmedsprogsangst. Hvis eleverne udelukkende konkurrerer på baggrund af deres sproglige kunnen, kan det i høj grad være med til at øge angsten. Når der i sprogaktiviteten er et konkurrenceelement, er det vigtigt, at sproget ikke er det eneste, som afgør, om man vinder eller taber. Hvis aktiviteten også indeholder løb, vil en sidsteplads ikke være det samme som, at alle kan se, at man er dårligst til sprog.

I 2011 blev der lavet en undersøgelse (Kippe et al., 2011), som viste, at der hovedsageligt var tre grunde til, at lærere indstillede brugen af fysisk aktivitet i undervisningen: tid, rum og pensum. Som lærer kunne jeg ikke genkende til følelsen. Man mangler en arena, hvor underviserne havde tid og plads til at gøre brug af fysisk aktivitet, og hvor pensum var udarbejdet med det formål at skulle læres gennem bevægelse og sport.

Derfor tog jeg den beslutning at stifte en sommercamp, Camp Sprog&Sport, for at skabe en arena, der imødekom alle forudsætningerne. Først året efter min første camp, begyndte jeg at lave workshops og kurser.

Den gode aktivitet

Siden 2015 har jeg udviklet adskillige sprogaktiviteter, hvoraf Sprogstratego er en af disse.

Sprogstratego

- Der bliver lavet to hold.
- Hvert hold får en bunke med kort. I bunken er der mindst dobbelt så mange kort, som der er deltagere på holdet. Hvert kort har en rangering mellem 1 og 6. Kun ét kort har rangeringen 6 (som er den laveste rangering). Dette kort er fanen og er et specialkort. På alle kort står et fagligt spørgsmål samt svaret på dette.
- En af deltagerne bliver 'kortansvarlig' og deler kort ud fra bunken, så alle elever på holdet har ét kort. Nu starter spillet.
- Alle deltagere på begge hold løber ud på en optegnet bane og skal fange hinanden.
- Hvis en deltager bliver fanget af en anden, viser begge deres kort. Den, som har det højst rangerede kort, får muligheden for at vinde den andens kort.
- For at vinde kortet, skal deltageren med den højeste rangering svare korrekt på det spørgsmål, som står på den andens kort.
- Hvis man mister sit kort, skal man løbe over til sin kortansvarlige og få et nyt. Når der kun er ét kort tilbage i bunken, bliver fanen givet ud. Det hold, som først mister sin fane, har tabt.

Sprogaktivitet: Sprogstratego

To deltagere er midt i sprogstratego, hvor der stilles et sprogligt spørgsmål for at afgøre, om kortet er vundet eller ej.

Denne aktivitet viser, hvordan bevægelse kan bruges i fremmed-sprogstilignelse – både ift. at øge deltagelsesglæden og begrænse fremmedsprogsangst og dermed øge mundtligheden. Udover at deltagerne bruger kroppen og derigennem øger de kognitive processer, medvirker denne aktivitet til, at der er stor elevdeltagelse. I stedet for at det kun er én elev som taler, skaber spillet en lærings-situation, hvor eleverne snakker sammen to og to. Aktiviteten kan vare op til 40 minutter, hvilket skaber en længerevarende lærings-situation. Denne aktivitet vil også begrænse fremmedsprogsangst pga. interaktionen i grupper a to. Derudover fokuserer deltagerne i aktiviteten på selve aktivitetsformålet, som er at vinde den andens kort, frem for det sproglige pres.

Helt kort (og måske lidt forenklet) skaber denne undervisningsform et fordelagtigt krydsfelt mellem lærerens og elevernes mål og middel: Aktiviteten bliver for læreren et middel mod målet (= læring), og omvendt bliver læring midlet mod målet (= at gennemføre aktiviteten) for eleverne. Hvor eleverne bruger deres fremmedsprog til at vinde Sprogstratego, bruger læreren Sprogstratego til at lære eleverne fremmedsprog. Nu hvor vi er landet i sproglejren, så lad os vende blikket tilbage mod sportslejren igen. Som det er med sport, er det med sprog: Du kan dygtiggøre dig ved at træne det, men for at mestre det, må du internalisere det, og det gør du bedst ved at have et ben i hver lejr og gøre som min fodboldtræner sagde: "Så brug dog kroppen!"

Sprogaktivitet: Mission Impossible

To deltagere prøver at komme fra den ene side af forhindringsbanen til den anden. De må ikke røre de grønne tråde, og hver gang de møder et billede, skal de sige en relativsætning på engelsk, hvori motivet på billedet indgår.

Sprogaktivitet: Grammajagt

Deltagerne lærer navneordenes flertalsendelser på engelsk ved at spille et spil, hvor de skal være hurtigere end de andre til at få bordtennisbolden op i bægret.

Sprogaktivitet: Kongruens vendespil

To deltagere er midt i en stafet, hvor de skal vende to sedler. Hvis de vender to sedler, hvor der dannes kongruens (fx he + is), så er der stik. De to deltagere er en del af et hold på 3-4 elever.

Fire deltagere er midt i Camp Sprog&Sports AdventureRun, hvor deltagerne skal løse en masse små sproglige opgaver på tid. Her løser de en rebus.

FRANSKLÆRERNE DAG 2022

Aux ateliers des idées

for fransklærere i grundskolen

Kom og vær med til en spændende dag med et varieret program, hvor du kan hente inspiration til din undervisning. Du vil få talt fransk og samtidig få ideer, som du kan bruge direkte i din daglige undervisning. Få også viden om det nye tiltag med fransk for 3. klasse.

torsdag d. 27. januar 2022 kl. 10.00-16.30

CFU, Odense, Niels Bohrs Allé 1, 5230 Odense M

Tilmelding senest 1. januar 2022

på <https://forms.gle/kDJiMiYgLZ9f44as7>

SPROGBØGER

- Vi er der stadig!

**FORLAGET
SPROGBØGER ApS**

Ekspedition:
c/o OnPrint A/S
K.P. Danøsvej 3 • 4300 Holbæk

mail: info@onprint.dk
Tlf.: 70 27 56 00
www.sprogboegerarkiv.dk
Mindre bestillinger og vejledning
Forlaget Sprogboeger ApS
Skovbrynet 7 • 4300 Holbæk
www.sprogboeger.dk
Tlf.: 59 43 51 32
Mail: info@sprogboeger.dk

”Mein rechter
rechter
Stuhl ist leer...”

LEG OG BEVÆGELSE I TYSKUNDERVISNINGEN

I 2013 blev alle danske lærere lockoutet fra deres arbejde. Lockouten var en økonomisk forudsætning for en ny skolereform, der bl.a. havde som mål at skabe mere bevægelse i elevernes hverdag i skolen. Nu skulle man også bevæge sig i timerne, hed det sig.

”Med folkeskolereformen skal bevægelse indgå i den nye skoledag svarende til 45 minutter i gennemsnit pr. dag. Målet er at fremme den generelle sundhed blandt eleverne samt at understøtte deres motivation, trivsel og læring.” (<https://emu.dk/grundskole/tysk/bevaegelse?b=t5-t14>)

Vi gik i tænkeboks og blev kreative sammen og hver for sig. Vi fik tildelt efteruddannelseskurser, fagportalerne eksploderede med masser af kreativitet og bevægelse i timerne. Vi var omstillingsparate og klar til at fuldføre missionen. Rom blev ikke bygget på en dag, og vi har været i proces siden 2013. Er vi kommet i mål – nej. Er det meningen, at vi skal bevæge os, bare fordi det står i faghæfterne? Nej igen. Men vi har lært at

tænke bevægelse ind i undervisningen, hvor det giver mening. Krop og sprog kan faktisk noget sammen. Den tidlige sprogstart og bevægelse i undervisningen har haft målbar effekt. Vi kan se på de tosprogede og fagligt udfordrede elever, at de har lettere ved at være med i undervisningen, når krop og sprog er integreret og taler sammen. De oplever glæde i undervisningen og får en større fornemmelse af sammenhold og husker bedre sproget, når bevægelse bliver en del af undervisningen.

Mange af os synes, at det er en god ide at starte timen med bevægelse. Der er ligeledes mange, der benytter sig af brain breaks.

Mange af os synes, at det er en god ide at starte timen med bevægelse. Der er ligeledes mange, der benytter sig af *brain breaks*. ”Brain breaks er små, aktive pauser i den fagopdelte undervisning, som giver eleverne et break og muligheden for at få ny energi til den næste læringssituation.” (<https://emu.dk/grundskole/tysk/bevaegelse?b=t5-t14>)

Vi har brugt nedenstående ’leg’ som en indledning til en lektion eller brugt den som et brain break, når man trænger til en pause midt i en lektion. Eleverne elsker legen, der er masser af bevægelse i den. Den er ligeledes god at bruge i nye klasser som navneleg. Man kan indsætte tal i stedet for navne, og vupti, så lærer eleverne også tallene på en sjov måde:

Mein rechter rechter Stuhl ist leer

- Dan en rundkreds med stole – en til hver elev + en ekstra, tom stol til højre for læreren.
- Skriv på tavlen: *Mein rechter rechter Stuhl ist leer, ich wünsche mir xxx her.*
- Lær remsen, så eleverne kan den udenad.
- Læreren starter legen ved at sige remsen – første del i kor med klassen og dernæst anden del alene med navnet på den person, man ønsker skal sidde på den tomme stol på ens højre side.
- Den elev, hvis navn er blevet sagt, går hen og sætter sig på den tomme plads.
- Første del af remsen siges nu igen i kor, anden del siges af den elev, som lige har skiftet plads.
- Legen fortsætter indtil, man har været alle elever igennem.

Spazierengehen

- Eleverne skal makkervis ud på en tur på tid i deres nærmiljø, f.eks. 30 minutter.
- Eleverne får udleveret en liste over ting, som de skal finde og krydse af. Der skal desuden tages foto som dokumentation.
- Det kan f.eks. være: *Ein rotes Haus, ein grosser Garten, ein schwarzer Stein, eine Schaukel, eine gelbe Blume, ein Trampolin, ein kleiner Hund, ein Vogel, eine schwarze Katze, eine Pizzeria, ein Imbiss, ein Supermarkt, ein Modegeschäft, Schuhgeschäft, ein Spielzeugladen, ein Gemüseladen.*
- De, der har nået at finde flest ord og taget fotos af dem i de 30 minutter, turen varer, har vundet.

Wie geht's dir?

- Dan en rundkreds med stole – en til hver elev.
- Skriv på tavlen: *1. Mir geht's gut, 2. Mir geht's so so, 3. Mir geht's schlecht.*
- Udvalg en elev, der er den. Eleven skal stå i midten af rundkredsen
- Eleven spørger en af de siddende elever fra rundkredsen: *Hallo, wie geht's?*
- Den siddende elev har nu tre muligheder. Hvis han/hun vælger *1. Mir geht's gut*, forbliver alt det samme. Vælger han/hun *2. Mir geht's so so*, skal den siddende elev, der bliver spurgt, forsøge at skifte plads med naboen til højre for, mens den stående i midten prøver at erobre pladsen. Vælger han/hun *3. Mir geht's schlecht*, skal alle elever finde nye pladser, men man må ikke tage nabopladsen!
- Den elev, der ikke får en plads, skal fortsætte legen i midten af rundkredsen.

Staffellauf im Schulhof

- Når man har været et tema igennem, vælger læreren sammen med eleverne 20 vigtige tyske gloser fra temaet.
- Eleverne øver sig hjemme på ordene.
- Eleverne deles op i 2-3 hold. Holdvis stiller de op bag hinanden ude i skolegården.
- De 20 laminerede ord lægges i 3 bunker, en til hvert hold, med bagsiden opad (evt. på et bord).
- Den første elev i hver række får en tus.
- Herefter vendes en brik, ordet læses, og brikken lægges til side.
- Eleven løber ned til enden af banen, hvor ordet skrives på holdets planche, eleven løber tilbage og giver tussene videre til den næste elev osv.
- Det hold, som bliver først færdigt og har stavet ordene korrekt (eller har færrest fejl), har vundet.

Af LONE HANNIBAL og
SIGNE MØLLER, Tysk Fagudvalg

Sidstnævnte leg får pulsen i vejret hvilket jo er en god ting, når legen foregår udenfor, men i disse tider skal gældende retningslinjer naturligvis overholdes.

Således bør hver elev have en tus, og der holdes god afstand eleverne indbyrdes.

Som vi nævnte i vores indledning, skaber brain breaks og bevægelse variation i den daglige undervisning, hvilket fremmer elevernes læringsparathed og trivsel. Med ilt til hjernen og fornyet energi er vi godt på vej.

Viel Spass

SÅ SNAK DOG!

– mundtlighed i sprogundervisningen

SPROGLÆRERFORENINGENS SPROGKONFERENCEN

Torsdag d. 2. september 2021

UDSÆTTELSE AF SPROGKONFERENCEN 2021 – SÅ SNAK DOG!

Pga. Covid-19-restriktionerne må vi desværre endnu engang udsætte sprogkonferencen. Denne gang til torsdag d. 2. september 2021 i Vejle. Følg med på sproglaererforeningen.dk.

Mvh. Hovedstyrelsen

Kl. 12.30:	Frokost
Kl. 13.30:	Workshop II, vælg mellem workshop E-F-G-H
Kl. 14.45:	Kaffebuffet med kage
Kl. 15.00:	Nyt fra undervisningsministeriet v/ læringskonsulenterne Marianne Ancker (engelsk), Lene Laursen (tysk) og Ulla Jespersen (fransk)Vælg hvilket sprog, du vil følge.
Kl. 15.30:	Det Nationale Center for Fremmedsprog (NCFF) v/Hanne Wachter Kjærgaard og Mette Skovgaard Andersen, ledere af henholdsvis NCFF vest og øst. En kort præsentation af Fremmedsprogscentret. Hvad arbejder det med, og hvad kan lærerne bruge centret til?
Kl. 16.00:	Afslutning og jubilæumsreception i anledning af Sproglærerforeningens 50 års jubilæum

NYT GRUNDBOGSSYSTEM

CONNECT

Løfter engelsk ud af klasseværelset,
og gør dine elever klar til fremtiden

Connect giver eleverne 'food for thought', og udvider både deres sproglige horisont og kulturelle forståelse.

Prøv det nye grundbogssystem til engelskundervisningen i udskoling, 7. til 9.klasse.

Med Connect får du:

- tekster af kendte og klassiske forfattere
- funktionel grammatik og modeltekster
- lærervejledning, hvor elevbog og vejledning er samlet i én.

Find gratis kapitel på alinea.dk/connect

Alinea

Mit andet jeg

Når jeg taler fransk, bliver jeg en anden. Sproget føles anderledes i munden. Kroppens sansninger ændrer sig. Hvorfor er det mon lettere at sige: ”Je t’aime” end ”Jeg elsker dig”? Når man taler et andet sprog, træder man ind i et andet rum hvor andre spilleregler og normer gælder. På den måde har jeg to identiteter.

Da jeg første gang som 11-årig kom med toget til Frankrig og gik ud ad hovedindgangen på Gare du Nord i Paris, kom alle sanser i højeste beredskab. Lyde, lugte, synsindtryk og bevægelser væltede ind over mig. Overvældende, altomfavnende og pragtfuldt. Min mor, min bror og jeg skulle på ferie hos vores franske familie. Vi blev hentet af min onkel der straks førte os over den enormt brede gade og ind på en café og bestilte café au lait og croissant som duftede og smagte helt anderledes end noget jeg før havde prøvet. Hold da op, jeg var totalt forført. Det ville jeg også være en del af.

Mmm, duften af kaffe, croissant og Paris

Senere i mit liv har jeg oplevet næsten den samme betagelse mange gange – i New York, i Berlin, i Saigon, i Rom, i Marrakesh, i Sevilla, i Hong Kong, i Sankt Petersborg, i Marseille, i Rio de Janeiro, i Hamborg, i Tel Aviv, i Tavira og mange, mange andre steder.

Først under mit cand.pæd.-studie gik det efterhånden op for mig som en erkendelse hvor kropslig en følelse det er at tale, lytte, skrive, læse og opleve på et andet sprog end mit eget som er dansk. Krop og sprog er tæt forbundne på godt og ondt og kan ikke skilles ad.

Man kan faktisk se det på folk – En gruppe unge danske gymnasieelever på gaden der taler amerikansk indbyrdes; de lyser langt væk af at føle sig seje – cool. De har det godt, og deres kropssprog viser det tydeligt. Eller – vore kursister på Fransk lærernes Dag der sprutrøde i hovederne tvinger sig selv til at sige noget i sprogtræningen med de franske instruktører, nogle med små musestemmer, andre nærmest lukker øjnene og kaster sig på hovedet ud i det. Og bagefter – ”yes! øh oui! jeg gjorde det sgu selv om det lød forfærdeligt i mine egne ører”.

Jeg er dum

At lære et nyt fremmedsprog kræver at man accepterer at føle sig dum, tung, langsom, indskrænket, ja, nærmest småtbegavet. Man føler sig lukket inde i en glasklokke uden for alvor at komme sprogligt i tæt kontakt med sine flydende talende samtalepartnere. De taler så ivrigt og engageret om hvad de tænker og mener, mens man selv kun når at sige et par forkølede sætninger uden de nuancer man så gerne vil udtrykke, men ikke kan ... og så alle de grammatiske fejl man selv kan høre mens man taler, og de pinligt lange pauser mens man leder efter et ord – ikke sjovt overhovedet. En gang imellem opgiver man helt og føler at man sidder tilbage som et umælende får, og at de andre vel nødvendigvis må opleve at man ikke er værd at bruge tid på.

Det er ikke sjovt at føle sig dum, så hvad er det der skal til for at acceptere at være dum? Det bestemmes af graden af motivation: Hvor gerne vil jeg det her? Hvor lang tid vil jeg bruge på det? Hvor vedholdende, målrettet og ambitiøs vil jeg være i mit sprogarbejde? Hvor vigtigt er det for mig? Derfor er det både interessant og vigtigt at undersøge hvad motivationen for at lære et fremmedsprog handler om.

I diskussionen om hvor bekymrende det er at så få danskere forstår betydningen af at kunne fremmedsprog, dominerer de fornuftsmæssige argumenter – at det er vigtigt at vi i Danmark kan handle og sælge vore varer i udlandet, og at det er en tung kompetence at kunne andre sprog end engelsk. De fornuftsbaseerede argumenter skal man bestemt ikke undervurdere; de er faktisk rigtige. Det er da bestemt til at græde over at Danmark gang på gang har måttet sige nej tak til store ordrer og perspektivrige samarbejder fordi der ikke findes tilstrækkeligt mange danske ingeniører, håndværkere, læger osv. som ud over deres fag kan formidle deres viden og kunnen på tysk og fransk og gerne mange andre sprog.

Giv eleverne et valg

Men med al respekt for fornuftsprægede motiver for at lære fremmedsprog er det værd at finde ud af hvad der får eleverne til at vælge hvilket fremmedsprog de vil lære. Eleverne i 4. klasse er alt for unge til for alvor at kunne forholde sig til hvad der er fornuftigt for dem engang om lang tid når de skal vælge uddannelse og erhverv. De er meget mere optaget af ting som berører dem her og nu, fx hvad klassekammeraterne vælger, hvilken lærer de får, hvilke

lande familien rejser i, om de har familie i de pågældende lande. Deres motivation kommer så at sige indefra, dér hvor de har deres følelser.

Først og fremmest er det motiverende for eleverne at de overhovedet har noget at vælge imellem når de skal vælge 2. fremmedsprog, og det er desværre kun realiteten for en tiendedel af de danske elever i grundskolen. Hvis ikke skolen tilbyder fransk, får eleverne automatisk tysk. Ingen spørger disse elever om de egentlig har lyst til at lære tysk. Det er faktisk mærkeligt, for i alle de lande Danmark sammenligner sig med, får eleverne et reelt valg mellem typisk to sprog. I vores ende af Europa typisk tysk og fransk. Ja, det er da mærkeligt i Danmark hvor vi hylder elevernes medbestemmelse og medansvar for egen læring, men når det kommer til 2. fremmedsprog, så må de ikke bestemme noget.

Skoler som tilbyder både tysk og fransk bør hele tiden følge med i hvilke motiver eleverne har til at vælge mellem de to sprog. Derfor er det en god idé hvert år at spørge nybegynderne hvorfor de har valgt henholdsvis tysk eller fransk. Det giver lærerne nyttig baggrundsviden som nemt kan inddrages i planlægningen af undervisningens indhold. Gevinsten for lærerne på skoler som tilbyder både tysk og fransk er indlysende. De får en undervisningssituation med elever som er positivt indstillede fra starten fordi de selv har valgt deres tysk eller fransk.

Man bliver smuk af fransk

For franks vedkommende skiller et bestemt motiv for at vælge fransk sig ud. Det handler om at fransk er et smukt sprog. Som nogle af mine elever for mange år siden skrev: "Fransk lyder så smukt; det er ligesom en sang"; eller "Fransk føles så godt. Det er ligesom at holde en glat, rund sten i hånden"; eller "Fransk er smukt. Hvis jeg kan fransk, føler jeg mig også smuk". Alle sammen kropsnære følelser. Det slog mig at vi måske også skal også skal medtænke noget jeg vil kalde for æstetisk motivation. Min kone kender det godt i forhold til tysk. Hun nyder simpelthen at lytte til tysk i fjernsynet fordi sproget er smukt i sig selv. Det allermost interessante er kombinationen af disse sanselige begrundelser og den samtidige forventning om at fransk er svært. Det er nemlig min klare oplevelse at de fleste elever helst undgår det de tror bliver svært. Det ses fx meget tydeligt i gymnasieelevernes valg af fag indenfor de mange studieretninger. Når eleverne derfor på trods af en klar forventning om at fransk er svært, alligevel vælger det til, så fortæller det noget om hvor stærk deres motivation er.

De vil så gerne, og de er pavestolte når de oplever at de ret hurtigt kan sige noget på fransk. Hvis de ovenikøbet oplever at fransktalende forstår hvad de siger, så er det stærkt motiverende for at fortsætte med at lære.

Fasthold forbindelsen mellem krop og sprog

Kropssproget består af mimik, gestus og samlede fremtoning. Det kan bruges til at understrege det sagte. Almindeligvis skal mimik, gestus og fremtoning betragtes som et signalsprog hvis funktion er at skabe forventninger om hvad talen vil indeholde. Hvis der er uoverensstemmelse mellem det sagte og kropssproget, forvirrer man sin samtalepartner.

De grundlæggende bestanddele af kropssproget har universel gyldighed. Et smil forstås på samme måde overalt på kloden. Nedhængende, indadvendte skuldre, bøjede knæ og glansløse øjne opfattes overalt som tegn på træthed. Derfor kan det alene af den grund lade sig gøre at kommunikere helt uden ord selv om det er besværligt og stærkt begrænser muligheden for at udtrykke sig nuanceret. Herudover har kropssproget i forskellige kulturer og subkulturer en række mimiske tegn som medlemmerne inden for den pågældende kultur forstår.

Oftentimes kan et mimisk tegn have en rituel betydning som afpasses efter bestemte situationsafhængige regler. Det gælder fx når franskmænd kindkysser hinanden goddag og farvel, hvis da ikke covid-19 har fået aflivet dette karakteristiske ritual.

Hvad fortæller hendes ansigt?

Fremmed i byen og dog på hjemmebane

Nede i gården – ude i verden

Da jeg var barn, elskede jeg når min franske familie kom på besøg, og jeg nede i gården i Fiolstræde i det indre København tog del i dette dengang meget sydlandske og fremmedartede kysseritual. Jeg holdt øje med om legeskammerater og naboer fulgte med i 'forestillingen' oppe fra vinduerne. Ved at være deltager blev jeg en anden. Jeg fik en anden identitet som jeg holdt meget af, og som jeg syntes 'gjorde mig til noget'.

Af præcis den grund er det en katastrofe at det at kunne andre sprog end dansk og engelsk er så ringeagtet. Rundt om i de danske klasseværelser sidder der masser af små og store sprogambassadører som kan tyrkisk, kurdiske, arabisk, urdu, somali, russisk, spansk og meget mere. De burde i den grad anerkendes for at de kan noget særligt som det ligger lige til højrebænet at berige vores fremmedsprogsundervisning med og samtidig give dem en oplevelse af at de kan noget særligt, at de er noget.

Af Leon Aktor, cand.pæd. i fransk, næstformand i Sproglærerforeningen

Det Nationale
Center for
Fremmedsprog

NCFF-KONFERENCE OM STRATEGIER

HVORDAN KAN JEG SOM UNDERVISER ARBEJDE MED STRATEGIER, NÅR ELEVERNE LÆSER, SKRIVER, TALER, LYTTES?

Hvordan kan skoler, kommuner og regioner arbejde strategisk med fremmedsprog? På konferencen kommer vi hele vejen rundt om, hvordan man kan arbejde strategisk med fremmedsprog, både på organisatorisk niveau og i sprogundervisningen.

**Konferencen er gratis og finder sted i Middelfart
torsdag 8. april 2021 kl. 10:30 - 17:00**

Tilmeld dig på ncff.dk

I tilfælde af COVID-19-restriktioner i Danmark i april måned, vil konferencen i stedet blive afholdt i et virtuelt format.

Hvorfor arbejde strategisk med fremmedsprog?

- Sikring af et bredt og sammenhængende sprogudbud
- Solide sprogkompetencer hos den enkelte
- Sammenhæng til det lokale erhvervslivs behov
- Fokus på kompetenceudvikling for sproglærere
- Synliggørelse af sprog som kompetence

Hvordan arbejde med strategier i undervisningen?

- Ordforråd og strategier, når der tales, skrives, læses, lyttes
- Sprogstrategier og flersprogethed, når der tales, skrives, læses, lyttes
- Strategisk arbejde med grammatik, når der tales, skrives, læses, lyttes
- Strategisk arbejde gennem tasks, når der tales, skrives, læses, lyttes

Det Nationale Center for Fremmedsprog, NCF, arbejder for at få flere elever og studerende til at vælge sprog og generelt løfte sprogområdet på tværs af hele uddannelsessystemet.

#FremMedSprog

PROGRAM

10:30-11:00	MORGENMAD OG KAFFE		
11:00-11:45	Velkomst og rammesætning, Mette Skovgaard Andersen og Hanne Wachter Kjærgaard, centerledere, NCCF		
11:45-12:15	Oplæg v. Henrik Lodberg, kontorchef, Regional Udvikling, Region Midtjylland <i>Fremmedsprogenes status i Region Midtjylland</i> D. 21. maj 2019 nedsatte Region Midtjylland et regionalt sprogudvalg, som fremlagde deres analyse af fremmedsprogenes status i Region Midtjylland for Rådet for Fremtidens Kompetencer d. 14. august 2020. Rådet for Fremtidens Kompetencer rådgiver regionsrådet i Region Midtjylland på uddannelses- og kompetenceområdet, og deres anbefaling om en regional sprogstrategi har været behandlet politisk, og regionen lancerede i starten af januar 'Den Midtjyske Strategi for Fremmedsprog'. Dette oplæg præsenterer rapportens konklusioner, og det videre arbejde hen mod en regional fremmedsprogsstrategi. Som en del af sprogudvalgets arbejde er der peget på ti konkrete indsatser, hvoraf tre allerede er iværksat.		
12:15-12:45	Oplæg v. Hanne Leth Andersen, Rektor, Roskilde Universitet Sprogstrategier – viden og anvendelse i arbejdet med sprogfærdighederne Oplægget vil tage fat på selve strategibegrebet (fx direkte/indirekte; kommunikationsstrategi, sprog læringsstrategi) og hvad de forskellige forståelser indebærer og kan betyde for den enkelte elev i relation til personlighed, motivation og udvikling af de forskellige sprogfærdigheder.		
12:45-13:30	FROKOST		
	FAGDIDAKTISK SPOR		ORGANISATORISK SPOR
13:30-14:15	Fagdidaktisk oplæg 1 <i>Sprogstrategier og flersprogethed – Lytte, læse, tale, skrive</i> Petra Daryai-Hansen, lektor, Københavns Universitet og Christine Friis Lippert, lektor, Københavns åbne Gymnasium og Ida Roholm, lærer, Vigerslev Allé Skole	Fagdidaktisk oplæg 2 <i>Sprogstrategier og ordforråd – Lytte, læse, tale, skrive</i> Elsebeth Bechmann, DerDieDas og Lise Østbirk Bencard, lærer, Tybjerg Privatskole	Organisatorisk spor oplæg 1 <i>Om kommunale fremmedsprogsnetværk</i> Lisbeth Kodal, pædagogisk konsulent og international koordinator, Esbjerg og Varde Kommune Organisatorisk spor oplæg 2 <i>Hvad laver en kommunal koordinator?</i> Mette Elizabeth Hansen, Naturfagskoordinator i Dragør Kommune
	FAGDIDAKTISK SPOR		ORGANISATORISK SPOR
14:15-15:00	Fagdidaktisk oplæg 3 <i>Hvordan arbejder man strategisk med grammatik – Lytte, læse, tale, skrive</i> Mette Hermann, lektor, Frederikssund Gymnasium	Fagdidaktisk oplæg 4 <i>Strategier for task-baseret undervisning i fremmedsprog – Lytte, læse, tale, skrive</i> Mads Kirkebæk, visitator, sprogcenter og ungevejleder, Slagelse Sprogcenter & Ulla Krogsgaard, CFU-konsulent, Professionshøjskolen Absalon, Center for Skole og Læring	Organisatorisk spor oplæg 3 <i>Sprogstrategier i folkeskolen</i> Frank Hansen, viceskoleleder, Skovvangsskolen Organisatorisk spor oplæg 4 <i>Sprogstrategier i gymnasiet</i> Helene Clemens, vicerektor, Risskov Gymnasium
15:00-15:15	KAFFE		
	FAGDIDAKTISK SPOR		ORGANISATORISK SPOR
15:15-16:00	Fagdidaktisk oplæg 1 <i>Sprogstrategier og flersprogethed – Lytte, læse, tale, skrive</i> Petra Daryai-Hansen, lektor, Københavns Universitet og Christine Friis Lippert, lektor, Københavns åbne Gymnasium og Ida Roholm, lærer, Vigerslev Allé Skole	Fagdidaktisk oplæg 2 <i>Sprogstrategier og ordforråd – Lytte, læse, tale, skrive</i> Elsebeth Bechmann, DerDieDas og Lise Østbirk Bencard, lærer, Tybjerg Privatskole	Organisatorisk spor oplæg 5 <i>Den strategiske og politiske proces forud for implementeringen af tysk fra 0. klasse i Tønder Kommune.</i> Lene Nørgaard Hansen, skolekonsulent, Tønder Kommune Organisatorisk spor oplæg 6 <i>Fransk i 3. klasse -naturligvis!</i> Annette Søndergaard Gregersen, docent, Københavns Professionshøjskole
	FAGDIDAKTISK SPOR		ORGANISATORISK SPOR
16:00-16:45	Fagdidaktisk oplæg 3 <i>Hvordan arbejder man strategisk med grammatik – Lytte, læse, tale, skrive</i> Mette Hermann, lektor, Frederikssund Gymnasium	Fagdidaktisk oplæg 4 <i>Arbejde med strategier gennem tasks – Lytte, læse, tale, skrive</i> Mads Kirkebæk, visitator, sprogcenter og ungevejleder, Slagelse Sprogcenter & Ulla Krogsgaard, CFU-konsulent, Professionshøjskolen Absalon, Center for Skole og Læring	Organisatorisk spor oplæg 7 Hvordan arbejder man strategisk og operationelt med internationalisering og sprog? Birgitte Faber, Rektor, Niels Brock - Det Internationale Gymnasium, København Organisatorisk spor oplæg 8 <i>Et nyt Erasmus+ program 2021-2027 – perspektiver for skoler og kommuner i forhold til europæiske uddannelsesophold, elevmobilitet og partnerskaber.</i> Niels Martiny, Internationale Uddannelsesprogrammer (UFM)
16:45-17:00	Farvel og tak for i dag v. Hanne Wachter Kjærgaard og Mette Skovgaard Andersen, centerledere, NCCF.		

7 idéer til bevægelse i sprogundervisningen

Kravet om bevægelse i den daglige undervisning kan være en udfordring for mange lærere i boglige fag som sprogfagene. Enten bliver det bare til en lille brainbreak-pause og en kort løbetur uden fagligt indhold, eller også kræver det et kæmpe planlægningsarbejde med opstilling af kegler, spande og bolde, laminering af ordkort og sætninger eller print og fordeling af poster på et større område.

I denne artikel har vi samlet en række aktiviteter og bevægelseslege, der kan bruges i alle tre fremmedsprog og har det til fælles, at de maks. kræver 15-20 minutters forberedelse og kan rundes af og gennemgås i klassen, så der ikke er rettearbejde og oprydning bagefter.

(Den gode gamle) løbediktat

Denne aktivitet duer på næsten alle niveauer og sprog. Læreren finder en tekst, som varierer efter elevernes sproglige niveau.

Teksten skal altid være så 'nem', at alle elever i klassen kan læse og forstå teksten. Fx en kort beskrivelse af en person med særpræget tøj og særlige træk.

- Du printer én komplet tekst, som placeres udendørs et sted, som kan ses fra klassens vinduer.
- Du laver en anden udgave af teksten, hvor udvalgte ord mangler (fx farver, tal, indholdsord), som printes ud og udleveres til klassen. Fjern gerne mere end 16 ord, så alle får flere løbeture.
- Eleverne deles ind i par, hvor én elev hele tiden skal blive i klassen. På skift løber de ned til teksten, læser og husker en tekstbid og løber op i klassen og udfylder på deres halvtomme ark. Næste person sendes afsted, mens første person bliver i klassen og trækker vejret.
- Den gruppe, som først har en komplet og korrekt tekst, har vundet løbediktaten.

(Tips for at undgå snyd: Sørg for, at ingen har mobiler og kan fotografere teksten. Placer evt. en elev ved teksten, så denne ikke flyttes – der er altid én, der har forstuvet foden eller ikke kan løbe. Bliv selv i klassen under hele stafetten, så ingen kigger efter de andres tekster eller kommunikerer om indholdet).

Af CAROLINE ARP,
lærer og ansvarshavende
redaktør for
Sproglæreren

og
LENA SMITH BOYSEN,
lærer og medlem af
Engelsk Fagudvalg

Bøj verber med hele kroppen

Der er intet, eleverne finder så kedeligt, som at bøje verber. Alligevel er det afgørende, at eleverne kan og forstår disse bøjningsmønstre. Så når eleverne er ved at falde i søvn over deres bøjningsskemaer, kan det være en god idé at rejse sig op og 'gøre' verberne, mens man bøjer dem. Dette kobler også den ret abstrakte grammatik til virkelighedens verden.

- Eleverne står op i en rundkreds à 4, der er blandet af piger og drenge.
- Elev nummer et får et verbum i infinitiv, tanzen.
- Eleven bøjer oppefra og ned, og peger undervejs på de andre i gruppen, som udfører aktiviteten, fx Ich tanze (eleven peger på sig selv og mimer en lille dans); du tanzt (eleven peger på en anden i gruppen, som skal danse); er tanzt (eleven peger på en dreng i gruppen, som nu danser); sie tanzt (eleven peger på en pige, som skal danse); wir tanzen (alle i gruppen danser) osv.
- Når alle har lavet bevægelsen, og alle bøjninger har været sagt højt, får en ny elev i gruppen et nyt verbum.

På den måde kommer alle op at stå, alle får bevæget deres kroppe, og samtidig bliver forståelsen af verberne og de personlige pronominer koblet til virkelige aktiviteter og personer. Brug verber som at danse, at hoppe, at løbe (på stedet), at gå (på stedet), at synge, at læse, at spise, at kravle (på stedet), at sove, at grine osv.

Sorteringsleg med konkurrenceelement

Denne leg kan bruges i mange henseender, hvor eleverne skal kunne sortere ord eller sætninger i forskellige kategorier, og er inspireret af den opgave i den skriftlige franskprøve, hvor eleverne skal krydse af, hvilken tid forskellige sætninger står i.

Den svære leg til fransk i 9. klasse:

Læreren forbereder en masse nemme sætninger, som alle eleverne bør kunne forstå i forskellige tider, fx passé composé, futur proche og présent.

Eleverne stiller sig i en lang kø med god plads til foran- og bagvedstående. Læreren stiller sig foran køen (evt. på en mælkekeks eller skammel). Eleverne får at vide, at når en sætning er i futur proche, skal de løbe to skridt til højre, ved passé composé skal de løbe to skridt til venstre, ved présent skal de sætte sig ned på hug. Alle elever skal retur til køen inden næste sætning læses op.

Læreren råber fx: "Hier, j'ai mangé un croissant". Eleverne løber to skridt til venstre, og de, som gør noget forkert, ryger ud af legen og skal væk fra banen. Legen fortsætter, til der kun er én person tilbage på banen.

Den lidt nemmere leg til engelsk i 1. klasse:

Læreren har en liste med ordforråd, som børnene kender og har arbejdet med, fx blandede frugter, dyr og farver.

Eleverne stiller sig i en lang kø med god plads til foran- og bagvedstående. Læreren stiller sig foran køen (evt. på en mælkekeks eller skammel). Eleverne får at vide, at når der siges en frugt, skal de løbe to skridt til højre, et dyr, skal de løbe to skridt til venstre, og en farve, skal de sætte sig ned på hug. Alle elever skal retur til køen, inden næste ord læses op.

Læreren råber fx: "Banana". Eleverne løber til højre, og de, som gør noget forkert, ryger ud af legen og skal væk fra banen. Legen fortsætter, til der kun er én person tilbage på banen.

FORTSÆTTES >>>

Sorteringsstafet

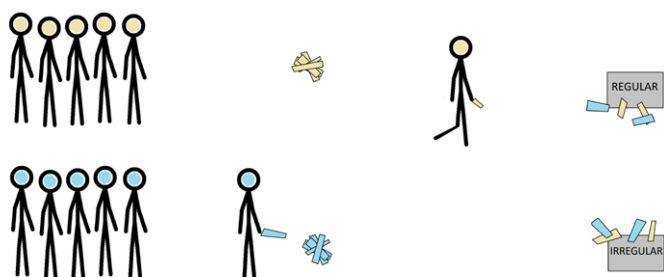
Det gode ved denne leg er, at børnene kan lave en del af forberedelsen, så den ikke kræver ret meget af læreren.

Tag en stak papirer i to forskellige farver, fx gul og blå, og en saks med til eleverne. Klip strimler af det farvede papir, som er lange nok til en håndskrevet sætning.

I 6. klasse i engelsk kan man bede eleverne skrive flere sætninger i datid med blandede regelmæssige og uregelmæssige verber, fx Yesterday I played computer for three hours, eller She ran all the way home. Hver gang eleverne finder på en god sætning, skal de skrive den på en strimmel papir af hver farve, således at sætningen både fremgår af den gule sætningsbunke og i den blå sætningsbunke. Når der er over 30 sætninger i hver bunke, deles klassen i to hold, som hver får en farve. Find et sted med god plads, gå fx ud på fodboldbanen og marker, hvor holdet skal stå. 5 meter fremme placeres hver deres bunke med sætninger, og 10 meter fremme et stykke papir, hvorpå der står hhv. Regular verbs og Irregular verbs.

En fra hvert hold løber frem, samler en tilfældig sætning op fra holdets bunke og læser den. Eleven løber så frem og lægger den ved den rigtige kategori og tilbage til holdet for at sende næste stafet af sted.

Det hold, der først har sorteret alle deres sætninger, får et bonuspoint. Tæl rigtigt placerede sætninger op højt i klassen, og tal om, hvorfor nogle er rigtigt eller forkert placeret. Det hold med flest point vinder.

Scrabble stafet

Der er brug for en hel masse bogstaver på enten papir eller karton. Alternativt kan man bruge bogstaver fra spil som scrabble eller rummikub om ord.

Øvelsen udføres i en skolegård, på boldbanen eller i gymnastiksalen. Del eleverne i grupper på tre til fire elever. Hver gruppe har en base i den ene ende af området, og bogstaverne lægges med bagsiden opad i den anden ende af området.

Nu skal en elev fra hvert hold på skift løbe ned og tage et bogstav. Grupperne skal danne ord på kryds og tværs som i scrabble. De elever, der ikke løber, skal sammensætte ord og finde de bedste kombinationer. Når der er gået et vist tidsrum, fx fem minutter, stopper øvelsen, og I tæller, hvilket hold, der har dannet flest ord. Lad derefter gruppen forklare de forskellige ord.

Vendespil

Denne øvelse er god til at træne ordforråd. Læreren vælger 2 elever, som sendes uden for klassen, mens aktiviteten forberedes. De resterende elever parres i stik. Den ene i stikket siger ordet på målsproget, den anden siger ordet på dansk eller laver en lyd, en bevægelse eller forklarer ordet på målsproget – alt afhængigt af niveau.

A1 A2
Cow Moo

A1 A2
Cow This animal gives us milk.

A1 A2
Jump Eleven hopper

Når alle par er sat sammen og har fået et ord, en lyd eller en bevægelse, kan de to elever komme ind igen. Alle elever står bag deres stol. De to elever beder nu på skift to elever om at sige deres ord/lyd/bevægelse. De par, der er blevet matchede, sætter sig ned. Hvert rigtigt stik giver 1 point.

Stopfejl

Dette er en engelsk-/tysk-/franskfaglig udgave af stopdans. Læreren læser en tekst højt. Det skal være en tekst, som klassen har arbejdet med forud. Mens der læses, går eleverne rundt i klassen eller i et rum uden borde/stole. Læser læreren en fejl – med vilje – bliver alle stående. Læreren opfordrer en af eleverne til at rette fejlen. Når fejlen er rettet, læses videre. Fejlene kan være såvel faktuelle som grammatiske.

En variation er, at læreren har et referat af en film, klassen har set i fællesskab. Referatet læses op med faktuelle fejl, og eleverne retter så fejlen, inden der læses videre.

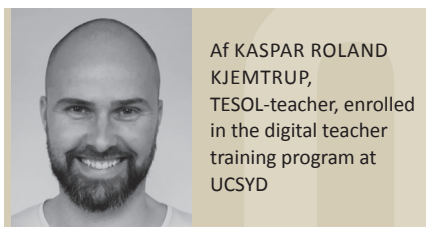
BEVAEGELSE I SPROGGUNDERVISNINGEN

Sprog og e-sport

EVERYTHING WITHOUT THE TEACHER

When four students found a way to overcome their learning difficulties through Minecraft

Af KASPAR ROLAND KJEMTRUP, TESOL-teacher, enrolled in the digital teacher training program at UCSYD

When four seventh graders showed up at Kolding library one morning in November 2019, they did not know what to expect from the two-day learning session I had planned. They had merely turned up to escape from the classroom and I was surprised to learn how going to school was an altogether negative experience to them. They all hoped that they would be able to gain something from this experience – that it was going to be fun – but discouraging comments from one of their teachers, and some of their classmates who told them that if it was fun, they would not learn anything, had left them with mixed feelings.

All four students had learning difficulties, two of them diagnosed with dyslexia and two with ADHD. This was one of the reasons why I had invited them to the library – there

was a chance that the social context of the school might contribute to reinforcing these difficulties by failing to provide activities that acknowledged the students' actual capabilities. Thus, temporarily moving them out of the social context of the school would be necessary to bypass the negative feelings towards learning and help them overcome their difficulties.

The students were all used to *playing* Minecraft as a game, so my role was to bring content into this playful context and turn gaming as entertainment into purposeful learning.

A key aspect to successfully implementing Minecraft Education in learning is to utilize that students are more experienced using the game than the teacher. The role of the teacher thus becomes to put everything into context by stepping into the role of facilitator and producer and help students make sense out of the subject. The students being familiar with Minecraft, presented an advantage to the learning circumstances where my role as teacher would be less controlling, allowing them greater autonomy to work with the assignment. They were going to collaborate on building an Iron Age village in Minecraft and present their project in a video in English.

Minecraft Education is a collaborative game that revolves around creating structures out of building blocks.

Recent research shows that students are more motivated to participate in school activities and projects with Minecraft as they find it easier to learn and cooperate. Unlike other computer games where immediate rewards are received for successful actions and the completion of levels, the reward in Minecraft Education is the satisfaction with one's own creation.

Physical and emotional states are significant and key factors to learning. An individual's experience of self-efficacy is either strengthened or undermined depending on the experience of having the necessary competencies to perform a given task.

Rather than learning information about the Iron Age prior to the building project, they would research the information they needed while building.

One of the students immediately took charge of the project and began coordinating the building project by assigning roles to the three other students: two students would clear an area while the other two would choose the materials to build from. The assigned roles seemed to work for everyone. After finishing the layout of the first buildings, new roles surfaced as both exterior and interior designers were needed. Being able to recognize and value each other's skills and contributions, the four students quickly agreed on the new roles.

As the construction of the houses progressed, so did the roles. The initial coordinator changed to function as builder and motivator, praising the other team members for their work. The interior designer was given the role of Iron Age *expert*, as he had previously visited an Iron Age village and now drew from this experience to advise his team members how a village was constructed with gardens and farms. Another student was given praise for creative and accurate building skills and was chosen as

the project manager to oversee the building project, and finally a student took charge of troubleshooting and taking screenshots of their building project for later use in their video presentation. All four students were deeply engaged in the building project and one house soon turned into another and a small village emerged with farms and animals all set in the Iron Age style. They lost track of time – they were in a state of flow.

Whilst building, the students began reflecting on the project and became aware that they had started to gain an interest in a subject, in this case the Iron Age, in a reversed process where they first started building from the video and drawing, I had provided, and then used the internet to research what they needed to know to continue building. Because they had to relate to the Iron Age through the process of building, they were forced to find means to gain knowledge in their search for materials, surroundings, interior and exterior designs to construct the

village. I asked the group to write down their reflections, as these would be useful for their later presentation. The group members each contributed with their thoughts on learning through

Minecraft while one student took notes of their views. Building in Minecraft created a workflow where they felt their interests met and acknowledged. The first day came to an end with the students feeling ignited and driven towards learning.

Hitting the wall

On the second and final day, the four students were going to finish their building project and create a video presentation in English. So far, the four seventh graders had communicated in Danish rather than in English and this mainly had to do with the fact

FORTSÆTTES >>>

they had not yet acquired the vocabulary to successfully communicate about building in Minecraft. Attempting to communicate in English would have had a demotivating effect on learning. Rather they were going to use English as a medium to summarize and conclude their project in Minecraft.

To create a video presentation, they were going to first write a script, and this meant stepping out of their comfort zone of building in Minecraft. The interruption of their workflow had an immediate impact on their positive attitudes towards the project and their previous negative experiences with learning were instantly revived. We had reached the stage where they were each confronted with their learning difficulties – two with reading and writing and two with short attention span – and they therefore began distrusting themselves and their capabilities. The problems they had solved so far had moved out of the screens. We had hit the wall.

Moving past the wall

To move past this wall of negative feelings, I had to be careful not to discourage the students and let the increased demands of the

task overwhelm them. On the other hand, I needed to shatter their addiction to the flow of building that would keep the learning experience at the level of mere entertainment.

The assignment I had given them was to produce a 3-minute multimodal film featuring their work in Minecraft including *speech, text, images*, and music. To do this, they first had to write a script.

Throughout the first day, the students had successfully accomplished creating an Iron Age village by collaborating and acknowledging each other's strengths and contributions; this was no different to what they had to do now – they needed to work as a team and utilize each other's assets to complete their project.

It was, however, clear that they did not feel driven towards completing this task which reminded them of writing an essay. Being diagnosed with dyslexia, two of the students were convinced that writing a script would result in failure, because of their inability to producing text without too many spelling mistakes. The other two students felt anxious about needing to remain still and concentrate for a longer period of time while writing the script. The effort needed

to complete the final and crucial stage of their project simply appeared too hard and unmanageable, however, they needed *evidence* to bring back to prove their teachers and classmates wrong: that learning thorough Minecraft actually works.

One of these students had earlier been responsible for writing the group's thoughts down and he was now chosen by the group to write the script. He quickly realized that writing a script was a similar task, as they had to describe their working progress in Minecraft and how this did or did not benefit learning. I then asked the group to choose a co-writer and translator to collaborate on writing the script.

The two scriptwriters now began translating their initial thoughts to English and followed these with the group's reflections on learning through Minecraft. Meanwhile, the other two students took a much-needed break as they had become rather restless. At this point, they had been engaged in their project for 2 hours.

Their break gave me time to think about new roles to reassign them with.

The final stage

I decided to ask the previous trouble-shooter and student in charge of taking screenshots to also decide on the images to go with their presentation. He was going to transfer images from his own computer to another computer where the production would be made. I then assigned the remaining student the task of creating the actual presentation. This included inserting the images and text from the script, choosing the theme music and to help decide who would speak which part of the script. Being dyslexic, the student would work with the text from the script without being responsible for spelling and grammar. I gave the student a 5-minute crash course in using WeVideo while the scriptwriters took their well-earned break.

An hour later, the production was drafted and the four seventh graders had regained confidence and motivation. They had finally completed the project and they had done it without the teacher, as they said. I could now finalize their production and make it ready for presentation.

One thing that impressed me throughout both days was the students' ability to strengthen each other's abilities by acknowledging one another's performance. In the end, none of the students felt confident about speaking in English, however, rehearsing by recording their own voice until the desired result had been achieved, had a positive impact and made them regain confidence because the activity was desirable. The many attempts given to make it right made them feel in control of the task. Consequently, all four students had proven capable of overcoming obstacles, turning their learning difficulties into assets. Everything without the Teacher is in fact everything because of the teacher. While the students may work on their own, it is crucial to help facilitate and scaffold each step in the progress from choosing roles, recognition of each other's strengths and contributions, script writing and of course the final part, the video production. To view the whole project and the theory behind learning through Minecraft and

Creating a digital story improves linguistic ability by reinforcing writing and communication skills, research and assessment skills, presentation and interpersonal skills. Together with scriptwriting and recording of own voice, these factors contribute to achieving satisfactory results.

video production click the link: <http://kortlink.dk/researchgate/2a656>. Grow together with your students When integrating Minecraft Education into your lesson, it is ideal to keep your teaching open and experimental. You do not need prior experience with gaming or to spend days preparing a lesson to get started. Utilize the knowledge of your students who most likely are more than

capable at instructing classmates in Minecraft and resolving technical issues. Assign them as superusers in each group. Let your students work frontstage, while you work backstage facilitating the learning environment.

Make use of immersion days, back-to-back lessons, or team up with a colleague to initiate your project in Minecraft. Cross-curricular teaching is ideal for Minecraft activities. Remember that your part is not to teach your students about technology or gaming but to structure and scaffold their learning experience. You can choose to follow my example and video, or you can get started like this:

Example lesson

First download a free trial version of Minecraft Education Edition here: <http://kortlink.dk/2952w>. Ask the class to do the same and to try it out as homework.

Lesson 1-2

1. Decide on a small building project and assign groups of four students including one superuser student. Set the time frame for building, for example two lessons.
2. Step into the role of coordinator/facilitator and ask key questions that let them acknowledge each other's contributions to the project. Keep them on track and have them take notes of their ideas and reflections (Minecraft Education has a built in notebook).
3. Help your students assign each other roles as their building project progresses i.e. *trouble-shooter, builder, designer, project manager, researcher, photographer (taking screenshots) and notetaker*.

Lesson 3-4

Help your students decide on the roles for producing the video i.e. *scriptwriter, speaker and producer*.

Creating a video presentation involves four main steps:

1. writing a script
2. presenting the script in a creative and appealing style
3. choosing images to go along with the text and speech
4. recording of speech
5. Putting their work in Minecraft into a video presentation is key to helping them to reflect on the process and to being able to present their work in an appealing way.

If you are keen on getting started, you may wish to join, *Minecraft i undervisningen*, Facebook group to access workshops and get support from a network of more than 800 teachers. See link: <http://kortlink.dk/2a65x>.

References

- Bandura, A.: *Self-efficacy*. Tidsskriftet Kognition & Pædagogik nr. 83 årgang 22 (2012)
- Knoop, H. H.: *Om kunsten at finde flow i en verden, der ofte forhindrer det*. In H. H. Knoop, & J. Lyhne, *Et nyt læringslandskab - Flow, intelligens og det gode læringsmiljø*. Dansk Psykologisk Forlag (September, 2005)
- Microsoft, & McKinsey & Company's Education Practice: *The class of 2030 and life-ready learning: The technology imperative*. Microsoft (2018)
- Pardo, B. S.: *Digital Storytelling: A Case Study of the Creation, and Narration of a Story by EFL Learners*. Digital Education number 26 (2014)
- Ryan, S., Williams, M., & Mercer, S.: *In Exploring psychology in language learning and teaching*. Oxford University Press (2015)

AN- MELD- ELSER

I FRILÆSNINGSSERIEN ESELOHR ER DER NU KOMMET EN BOG MERE, NEMLIG VOLL PEINLICH. LIGESOM DE FOREGÅENDE BØGER OG TILHØRENDE WEBSITE LEVER DEN OP TIL FFM FOR TYSK.

Selve frilæsningsserien Eselohr er inddelt i to sværhedsgrader, alt efter hvor længe eleverne har haft tyskundervisning. De grønne bøger er målrettet elever, som har haft 2-3 års tyskundervisning, mens de gule bøger er målrettet elever, der har haft 3-4 års tyskundervisning.

Denne frilæsningsserie byder på lette, velglosserede og elevnære fortællinger. Illustrationerne understøtter selve teksten og giver anledning til en repetition af farver og billedanalyse.

Til serien hører også websitet eselohr.gyldendal.dk, hvor der er opgaver og indtaling. Opgaverne er opbygget efter før-, under- og efterlæringsprincippet. Indtalingerne understøtter læse-/lytteprincippet og lægger derfor op til at give eleverne lektier for derhjemme eller at øve eleverne i lytteforståelse.

Websitet koster 300 kr. ekskl. moms for et skoleabonnement, som giver alle elever og lærere adgang.

Pia Christensen

Frilæsningsserien Eselohr
Af forskellige forfattere
36 sider, 99 kr. ekskl. moms
Gyldendal 2020

SPROGLÆRERERFORENINGENS GENERALFORSAMLING 2021

Torsdag den 18. marts 2021 kl. 17-19 online på zoom
Tilmelding på <https://forms.gle/1HfCEtEhHWjfbA6g7>
senest d. 11. marts 2021

Dagsorden ifølge vedtægterne
Forslag skal være formanden i hænde senest 26. februar 2021.
Deltagelse i generalforsamlingen er kun for personlige medlemmer,
som har betalt kontingent for 2021.

Kvinden, der samlede på solformørkelser

Lina Fuglheim døde den 22. december sidste
år efter en hård tid med kræft.

Lina var engelsk- og tysklærer i Holbæk Kommune og var en
meget engageret, opfindsom og kreativ lærer.
Hun var et fantastisk medlem af Sproglærerforeningens Engelsk Fagudvalg,
hvor hun bidrog med sin begejstring for læring og undervisning, sine
kæmpe IT-kompetencer og sin store kreativitet.
Lina holdt mange kurser rundt om i Danmark, især
da engelsk blev indført i første klasse.

Lina var anderledes end de fleste, og ja – det med solformørkelserne er
sandt – hun og hendes mand Ulf rejste verden rundt for at se solformørkelser.
Det er egentlig meget passende, at den sidste gang jeg mødte Lina, var ved
Brorfelde Observatorium, hvor hun var sammen med sit højtelskede barnebarn.
Lina havde sine fødder på jorden. Hun elskede sit arbejde med eleverne og
fik dem til at rette deres øjne mod stjernerne.
Mange vil kende Lina fra hendes mange opslag på Engelsklærernes Lounge,
hvor hun generøst delte ud af sit store arbejde og mange ideer til glæde
for alle sproglærere i Danmark.

Vi er mange, der vil savne Lina som ven, kollega og som et dejligt,
generøst menneske.

Æret være Linas minde!

På Engelsk Fagudvalgs vegne
Frank Lacey

PRAK- SIS SIDER

BEVÆGELSE OG SPROGINDLÆRING I FRANSK

I artiklen *Brug kroppen og lær mere* af Lene Halmø Terkelsen fra fagbladet Idræt i skolen nr. 4 2018 bliver det beskrevet, hvordan sammenhængen mellem bevægelse og indlæring skaber bedre resultater i bl.a. matematik. Udover at skabe faglige resultater er der også den bounuseffekt, at eleverne kommer i bedre trivsel ved at lave fysiske aktiviteter sammen. Det kan være en fordel i fransk og tysk, da disse to fag ofte undervises på tværs af årgangens klasser, og eleverne derfor måske ikke kender hinanden så godt. I et nyt sprogfag kan frygten for at lave fejl hæmme indlæringen. Ved at lave fysiske aktiviteter i f.eks. fransk er der derfor stor mulighed for at skabe et tillidsfuldt og trygt læringsrum.

Jeg vil ikke gå i detaljer om, hvad der fysiologisk sker i hjernen ved bevægelse og fysisk aktivitet, men vil her komme med nogle forslag til, hvordan man kan inddrage bevægelse i sprogundervisningen, i dette tilfælde fransk.

I de mindste klasser (5.-6. kl.) kan man lade eleverne danse til f.eks. *Jean Petit qui danse*, mens eleverne bruger forskellige fagter til at lære kropsdelene at kende. Men generelt kan eleverne øve gloser to og to ved at bruge fagter til gloser fra en tekst eller en sang, eller hvis de skal lære forskellige dyr udenad. Ved at forbinde en bevægelse med glosen vil de lettere huske den.

Med (store) skumgummiterninger kan eleverne øve tallene på gulvet i klassen eller i skolegården. De kan begynde med at øve tallene ved at sige det antal øjne, terningen viser. Så kan man lave plus/minus-stykker og derefter gange/dividere.

Jeu de puzzle avec des phrases (slut 7.-9. kl.)

Når eleverne får et større sprogligt kendskab og kan skabe enkle sætninger, kan man inddele dem i grupper på 3-4 elever. Ud fra en tekst, som eleverne har læst, skal de nu genskabe sætninger ud fra en bunke ord, som ligger på lærerens bord.

Der skal være samme antal sætninger som antal grupper.

En fra hver gruppe går op og vælger et ord fra bunken. Skiftevis henter eleverne et ord og sætter ordene sammen til en sætning. Der må kun tages et ord ad gangen. Eleverne skal nu samarbejde om at skabe en sætning. Hvis eleverne tager ord, som de ikke kan bruge, må de bytte ordet, men stadig kun ét ad gangen. Når eleverne har skabt sætningen, skriver alle i gruppen sætningen ned.

Man kan vælge at have flere sætninger end en, eller at have danske ord, som så skal oversættes til fransk for derefter at blive sat sammen til en sætning.

En tredje øvelse, som kan bruges til at få de større elever i bevægelse, er en dobbeltcirkel efter Cooperative Learning-metoden. Det kræver dog lidt forberedelse både af læreren og eleverne, inden øvelsen kan gå i gang.

”I et nyt sprogfag kan frygten for at lave fejl hæmme indlæringen. Ved at lave fysiske aktiviteter i f.eks. fransk er der derfor stor mulighed for at skabe et tillidsfuldt og trygt læringsrum.”

1. Eleverne skal lære gloserne på de forskellige bevægelser at kende. Se *Vocabulaire de mouvements*. Disse ord øves af eleverne, som selvfølgelig også skal kende bevægelserne.
2. Eleverne skal hver især formulere et personligt spørgsmål: *Comment s'appellent tes parents? Ton artiste préféré, c'est qui? C'est quoi, ton plat préféré? etc.)*
3. Læreren formulerer spørgsmål til den læste tekst.

Eleverne stiller sig nu i en dobbelt cirkel, så de står over for en makker. Eleverne i den inderste kreds får et nummer 1-3 ud fra de 3 kategorier ovenover.

De stiller herefter et spørgsmål/en øvelse alt efter det tildelte nummer. Dvs. en elev med nr. 1 giver en fysisk øvelse til en elev i ydercirklen. Øvelsen varer ca. 45 sekunder, hvorefter ydercirklen løber en omgang + 1 person, således at eleverne i ydercirklen får en ny opgave hos en ny makker. Hver gang ydercirklen løber en omgang, skifter eleverne i indercirklen nummer fortløbende. En elev, der var tildelt nummer 1, skifter til at være 2'er, og eleven stiller nu et personligt spørgsmål etc. Øvelsen gentages 3-6 gange, hvorefter indercirklen bytter med ydercirklen. Derved får alle nye rolle, og proceduren gentages.

Af METTE DIGE, lærer på Hørsholm Skole, medlem af Fransk Fagudvalg

Amusez-vous bien!

Vocabulaire de mouvements

<https://www.youtube.com/watch?v=Hjbszlohcl>

Squat basique	almindelig squat
Squat jump	squat og hop
Squat sumo	squat med spredte ben
Squat prisonnier	squat med hænderne bag hovedet
Pompes sur genoux	armbøjninger på knæ
Planche	planke

Af KAREN BARFOD,
VIA University College,
Læreruddannelsen

Af KAREN WOBESER,
VIA University College,
Læreruddannelsen

Deutsch findet – udeaktiviteter til

Verwandlungsspiel Rekvisitter fra forskellige eventyr er anbragt på et tæppe: en kongekrone, en frø, en rose, en pose med guld .... Vi står i en kreds rundt om tæppet. Eleverne får et lille kort eller en lille, hvid sten (fordel: stenene kan ikke flyve væk) med en eventyrfigur. De forvandler sig ved hjælp af et tørklæde som rekvisit og ved at mime – de er nu en figur, en genstand eller et dyr fra et eventyr. Derefter leger vi med de nye identiteter:

*Mein rechter, rechter Platz ist leer,
ich wünsche mir die Hexe/den Wolf her.*

Ich bin der König – en associationsleg

Vi står i en rundkreds. Læreren skal have en tom plads på hver side af sig. Læreren siger: *Ich bin der König*. To elever kommer hen og stiller sig på de tomme pladser. Den ene siger fx: *Ich bin das Schloss*. Den anden siger: *Ich bin der Prinz*. Der König vælger fx slottet, og de to forlader sammen pladserne og stiller sig ud i kredsen på de tomme pladser. Nu fortsætter Der Prinz: *Ich bin der Prinz...*

Märchenfiguren

Rekvisitter fra forskellige eventyr er anbragt på et tæppe: en kongekrone, en frø, en rose, en pose med guld... Hver elev tager en eventyrrekvisit fra tæppet. Når alle har rekvisitter, finder man andre, der har en rekvisit fra det samme eventyr, og danner på den måde grupper. Dernæst går grupperne sammen og bygger en *Märchenfigur*, altså en scene fra eventyret, der så 'fryses fast'. De andre gætter og 'vækker' til sidst figurerne, som i en enkel sætning udtrykker, hvad de netop tænker, fx: *Ich habe Hunger; Ich bin alt*.

Studerende afprøver udeaktiviteter i tyskundervisningen.

Mix und Match

Eleverne får et kort – enten med et billede eller et substantiv (fx et billede af en mor eller ordene *die Mutter*). Derefter matches der. Har man fundet et match, løber man sammen hen til et fælles samlingssted.

TYSK

draussen statt! emnet Märchen

Reihenfolge mit Gegenständen

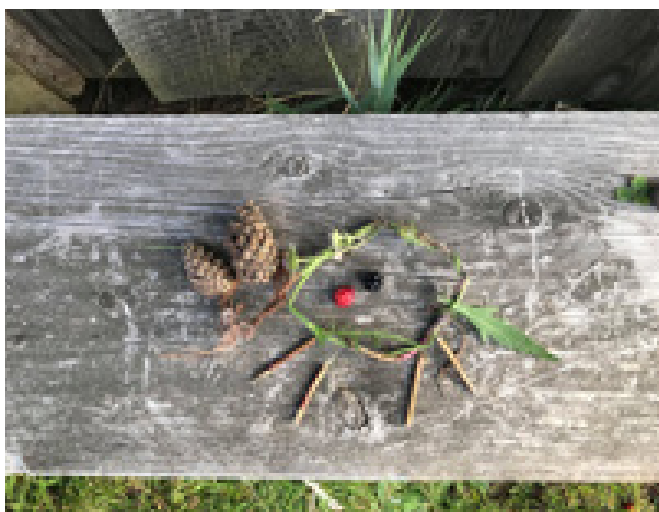
Eleverne finder en ting fra naturen og benævner den: *Stein, Feder, Blume...* Herefter skal eleverne stille sig op på række i forhold til fx, hvor gammel deres genstand er, hvor tung den er, eller hvor lang den er. Dernæst kan der fx arbejdes med sammenligning af genstandene og gradbøjning af adjektiver, fx: *schwer - schwerer – am schwersten*. Til sidst kan eleverne selv lave en rækkefølge, og gruppen gætter, hvad kriteriet for den valgte rækkefølge er.

Textpuzzle

En forenklet og forkortet udgave af fx *Rotkäppchen* klippes i strimler som fordeles mellem eleverne. Eleverne stiller sig op på række og læser deres tekststrimmel højt. Dernæst samles tekststykkerne i den rigtige rækkefølge.

Naturbilder

Eleverne illustrerer et lille uddrag fra et eventyr med naturmaterialer. Der tages billeder af illustrationerne, som samles i klassens egen eventyrbilledbog.

En tyk ulv med en bedstemor og en Rødhætte i maven

Se de øvrige aktiviteter og lege fra udeskoleprojektet i de studerendes små inspirationsfilm – jf. artiklen *Deutsch findet draußen statt!* længere fremme i dette blad – og find også aktivitetsark, billedkort m.m. her:

<https://centerforboernognatur.dk/projekter/hjaelp/sprog/> - klik på de tyske forløb om Märchen

Ordforråd, tekster og bevægelse

Jeg kan godt li' fornyelse, men jeg kan bestemt også godt li' genkendelse. Især når det betyder, at jeg ikke skal bruge tid og kræfter på at forklare eleverne nye lege/aktiviteter, men fx blot kan sige: "Nu spiller vi Mix & Match", og så ved de, hvad de skal. Derfor har jeg med tiden udviklet flere forskellige aktiviteter, som jeg trækker op af hatten, når det passer ind, og kan sætte eleverne i gang med umiddelbart uden de store forklaringer.

I denne praksisside vil jeg forsøge at forklare fem aktiviteter med udgangspunkt i en tekst og udvalgte ord, jeg ønsker eleverne skal arbejde med og kende. Teksten og ordene er beregnet til mine elever på mellemtrinnet, men ordene kan tilpasses, så aktiviteterne kan bruges på alle klassetrin.

Til brug i indskoling kan det være det engelske ord og en tegning, til mellemtrinnet bruger jeg mest det engelske ord og det tilsvarende danske ord, mens man også til udskoling kan bruge det engelske ord og et synonym/en kort forklaring på engelsk til det engelske ord. Se herunder for eksempel.

Indskoling	Horse	
Mellemtrin	the valley	dalen
Udskoling	Stalking	When you are following someone in a sick or threatening way. Can be done both in real life or through social media.

Jeg bruger meget sjældent alle aktiviteter til alle tekster/ordforråd. Det bliver for omstændeligt. Pick and choose hvad der passer ind i din klasse, dagens humør, og hvad der fungerer for jer.

Til tre af aktiviteterne skal man bruge ordene som ordkort. Hverken jeg eller eleverne skal bruge for meget tid og krudt på at klippe og sortere ord. Derfor har jeg 'udviklet' ;-) et A4-ark, hvori jeg kan skrive de aktuelle ord (på pc eller i hånden), folde tre gange og så klippe tre af siderne af mens arket er foldet. Vupti; så har man ordkortene, og eleverne kan komme i gang med aktiviteten. (Den elektroniske udgave af denne skabelon har en tabel med to kolonner og fire rækker, som fylder 'hele' papiret, og hvor alle kanter er usynlige).

Det kan være en god idé at bruge farvet papir, så eleverne ikke kan kigge igennem papiret. Det gælder især til Memory-aktiviteten. Men man kan også bare lære eleverne, at det jo gælder om at bruge ordkortene til at lære engelsk, og at pointen ikke nødvendigvis er at vinde med snyd (ved at kigge igennem kortene).

Hos mig er eleverne for det meste sammen i makkerpar. Højst tre i en minigruppe. Det synes jeg fungerer bedst.

Her kommer en beskrivelse af de fem aktiviteter.

God fornøjelse!

1) Mix & Match

En begynderaktivitet, som kan bruges til før-læsning, så eleverne kender betydningen af de udvalgte ord. Så snart kortene er klippet ud, lægger eleverne kortene op i to rækker med de kort, der passer til hinanden, så alle ved, hvad ordene betyder. Der må gerne bruges ordbog. Jeg tjekker gerne, når de har lagt ordene op over for hinanden, om de er rigtigt placeret. Hvis ikke, fjerner jeg blot de ord, som ikke passer rigtigt sammen, hvorefter eleverne hurtigt får dem rigtigt placeret.

2) Memory

Så snart alle i makkerparret/minigruppen er med på, hvad alle ordene betyder – altså hvilke to ordkort, der passer sammen – så spiller de memory med ordkortene. Det betyder, at eleverne kommer i gang med dette forskudt. Er der nogen, der bliver hurtigt færdige, spiller de bare igen. Er der nogen, der kommer sent i gang, eller som er lidt længere tid om at blive færdige, så be'r jeg dem om at vende tre brikker ad gangen, så bliver de hurtigere færdige med spillet.

Nu er det tid til at læse og arbejde med teksten.

Herefter kan fortsættes med én eller flere af følgende aktiviteter:

3) Running dictation

Målet er, at eleverne lærer at stave ordene.

De engelske ord sættes op i den ene ende af klassen/skolegården, mens eleverne har arket med de danske ord hos dem selv. De skal nu 'hente' de engelske ord og skrive dem – korrekt stavet selvfølgelig – på deres ark med de danske ord. Det kan betyde, at de må løbe op til de engelske ord ad flere omgange for at være sikker på stavemåden.

4) Fill in the blanks

Her skal eleverne skrive de engelske ord – korrekt stavet igen, selvfølgelig – ind i den tekst, som ordene oprindeligt var i. Eleverne får udleveret teksten, men med de aktuelle ord klippet ud af teksten. Det kan være en fordel at kopiere teksten op i lidt større tekststørrelse, således at der er plads til at skrive i hullerne. Eleverne skal altså både finde ud af, hvilke ord der passer ind hvor i teksten, og skal hente ordene og få dem skrevet og stavet rigtigt ind i teksten.

5) Running Taboo

I Running taboo skal eleverne forklare ordene for hinanden uden at bruge det aktuelle ord. (Jeg bruger ikke, at der er ord, de ikke må bruge i deres forklaringer).

De engelske ord ligger i én ende af klassen/skolegården, og en fra makkerparret (Makker A) starter ved de engelske ord, mens Makker B står et andet sted. Makker A trækker et ordkort og løber op til Makker B og forsøger at forklare ordet på engelsk uden at bruge selve ordet. Gætter Makker B ordet 'vinder' makkerparret det, og de kan stikke det i lommen.

Kan Makker B ikke gætte ordet, fortæller Makker A/kigger makkerparret sammen på ordkortet, hvad ordet er, og Makker A må retur med ordkortet til stakken, der skal forklares. Makker A og B bytter plads efter hver forsøgt forklaring. Makker A skal nu være på lytterens plads, og Makker B løber ned for at hente et nyt ord (og må selvfølgelig ikke i første omgang lige tage det ord, som Makker A evt. har forsøgt at forklare uden held og lagt tilbage i stakken). Makker B skal nu forklare for Makker A. Således fortsættes, til alle ord er forklaret og 'vundet hjem'. De ord, som eleverne ikke kunne forklare til at starte med, kan de efterhånden godt få forklaret, fordi de har hørt på den ene Makkers forklaring tidligere, og da ordet ikke kunne gættes, kiggede de sammen på ordet.

FORTSÆTTES >>>

Af KIRSTINE JORDAN, engelsklærer på Trekronerskolen i Roskilde og medlem af Sproglærerforeningens Engelsk Fagudvalg

Arbejd med ordforrådet til:

FANTASTIC Mr. FOX

1 The Three Farmers

Down in the valley there were three farms. The owners of these farms had done well. They were rich men. They were also nasty men. All three of them were about as nasty and mean as any men you could meet. Their names were Farmer Boggis, Farmer Bunce and Farmer Bean.

Boggis was a chicken farmer. He kept thousands of chickens. He was enormously fat. This was because he ate three boiled chickens smothered with dumplings every day for breakfast, lunch and supper.

Bunce was a duck-and-geese farmer. He kept thousands of ducks and geese. He was a kind of pot-bellied dwarf ((to ord. Første ord med bindestreg). He was so short his chin would have been underwater in the shallow end of any swimming-pool in the world. His food was doughnuts and goose-livers. He mashed the livers into a disgusting paste and then stuffed the paste into the doughnuts. This diet gave him a tummy-ache and a beastly temper(to ord).

Bean was a turkey-and-apple farmer. He kept thousands of turkeys in an orchard full of apple trees. He never ate any food at all. Instead, he drank gallons of strong cider which he made from the apples in his orchard. He was as thin as a pencil and the cleverest of them all.

"Boggis and Bunce and Bean
One fat, one short, one lean.
These horrible crooks
So different in looks
Were none the less equally mean."
That is what the children round about used to
sing when they saw them.

Eksempel til mellemtrinnet

Fantastic Mr Fox

Teksten findes her inkl. oplæsning: <http://esl-bits.net/ESL.English.Listening.Short.Stories/Fantastic.Mr.Fox/01/default.html?fbclid=IwAR2FBJ0eYANFagG34CUz8nNNOWI-2RVJ3xEVqIQYIBanj8CIP2SZxRYN5u0> (kort link: <https://kortlink.dk/29y9v>)

Til første kapitel kunne man arbejde med (nogle af) følgende ord: the valley, nasty, mean, smothered, dumplings, pot-bellied dwarf, shallow, tummy-ache, beastly temper, orchard, gallons, lean, crooks. Herunder er fire ord sat ind i skabelonen til ordkort, som kan foldes og klippes og bruges umiddelbart til Mix & Match, Memory og Running Taboo.

Til Running Dictation kan siden klippes over på midten på den korte led. Således har man alle de engelske ord på ét ark, som sættes op i den ene ende af klassen, mens eleverne beholder arket med de danske ord, og så skriver de de engelske ord på arket, efterhånden som de 'henter' dem.

Til Fill in the blanks har jeg i den elektroniske tekst markeret alle ovenstående ord og givet dem hvid skriftfarve. På den måde forsvinder de i teksten. Der kan være brug for, at man skriver, at der skal indsættes to ord.

Her fylder kapitlet én side. Jeg ville nok vælge at forstørre til A3, så der bliver lidt bedre plads at skrive ordene ind på. Hvis man kun har teksten på papir, kan man strege ordene over eller klippe dem ud af teksten.

Rigtig god fornøjelse med arbejdet med tekster, ordforråd og bevægelse.

the valley	dalen
nasty	ubehagelige
mean	ondskabsfuld
smothered	dækket/begravet

Sproglærerforeningens hovedstyrelse:

FORMAND:

Rita Mogensen, Karsholtevej 22, 4293 Dianalund.
Telefon: 30 27 40 91. Mail: formand@sproglærerforeningen.dk

NÆSTFORMAND:

Leon Aktor, Halvtolv 19, st. th., 1436 København K.
Telefon: 21 22 58 14. Mail: leon.aktor46@gmail.com

HOVEDKASSERER:

Anja Røngaard, Thorsvej 22, 4200 Slagelse.
Telefon: 23 26 11 75.
Mail: hovedkasserer@sproglærerforeningen.dk

REPRÆSENTANT FOR ENGELSK FAGUDVALG:

Lena Smith Boysen, Hvesager 68, 7300 Jelling.
Telefon: 61 75 34 57. Mail: lena0480@vejle.dk

REPRÆSENTANT FOR TYSK FAGUDVALG:

Pia Christensen, Vester Herupvej 18, 7830 Vinderup.
Telefon: 24 20 27 02. Mail: piachristensen834@gmail.com

REPRÆSENTANT FOR FRANSK FAGUDVALG:

Kristina Silla, Saxogade 4. 1. tv.1662 København V.
Telefon: 40879780. Mail: kristina_silla@hotmail.com

SPROGLÆRERFORENINGENS WEB-ADRESSE:

www.sproglærerforeningen.dk

Materialer til anmeldelse:

Engelsk:

Kirstine Jordan, Rævehøjen 2, 4000 Roskilde.
Telefon: 28 26 12 86. Mail: stine@aggergaard.dk

Fransk:

Charlotte Hjorth, Glimvej 13, 2650 Hvidovre.
Telefon: 28 26 63 73. Mail: charlottehjorth2@gmail.com

Tysk:

Pia Christensen, Vester Herupvej 18, 7830 Vinderup.
Telefon: 24 20 27 02. Mail: piachristensen834@gmail.com

Tværsproglige materialer:

Rita Mogensen, Karsholtevej 22, 4293 Dianalund.
Telefon: 30 27 40 91. Mail: formand@sproglærerforeningen.dk

Ministeriets Læringskonsulenter for fremmedsprog i grundskolen:

Marianne Ancker. Særlige vidensområder: engelsk.

Mail: marianne.ancker@stukuvvm.dk

Telefon 21 26 64 80. Onsdag, torsdag og fredag

Ulla Lund Jespersen. Særlige vidensområder: fransk.

Mail: ulla.jespersen@stukuvvm.dk

Telefon 29 24 48 47. Torsdag og fredag.

Tysk - vakant

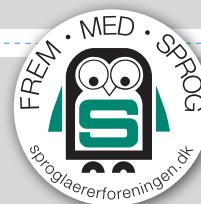
Sproglærerforeningen

Støt op om arbejdet for mere fremmedsprog i den danske folkeskole, og få inspiration til din egen undervisning og udvikling.

Er du medlem? Er din skole?

For dit medlemskab får du:

- Fire numre af Sproglæreren – trykte og/eller elektroniske. Skoler og institutioner har mulighed for at bestille ekstra blade
- Adgang med login til tidligere numre af Sproglæreren herunder praksissider lige til at printe på MitCfu.dk/fagligeforeninger samt den lukkede del af Sproglærerforeningens hjemmeside sproglærerforeningen.dk
- Medlemsrabat til Sproglærerforeningens kurser og årlige sprogkonference
- Rabatter på ture, arrangementer, forestillinger m.m.
- Indflydelse på debatten om sprogundervisning i Danmark
- Indflydelse på rammerne for sprogundervisningen
- Mulighed for at danne netværk på tværs af landet

Find Sproglærerforeningen på Facebook

FREM*MED*SPROG

Læseværdige og elevnære historier på tysk

NY

NY

Eselsohr er frilæsning for 7.-10. klasse med spændende og relevant viden om de tysktalende lande. Når det gælder frilæsning, skal det være lysten til at læse og lære, der driver værket hos eleverne. Derfor er der i *Eselsohr* lagt stor vægt på emnevalget, det sproglige niveau og det visuelle udtryk.

Serien er delt ind i to niveauer: grøn til 7.-8. klasse og gul til 8.-10. klasse.

Læs mere, og få lyd og opgaver til bøgerne på eselsohr.gyldendal.dk